12 OLDAL * ÁRA 1½ DINÁR

Poštarina plaćena!

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVI. évfolyam | Szubotica, CSÜTÖRTÖK 1925 november 19. | 310. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
Telefon: Kiadóhivatal 8—58 Szerkesztőség 5—10, 8—52

Előfizetési ár negyedévre 150 din.

Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia Foncière-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Lelbach-palota)

Balra hajts

A történelem nagy kerülőkkel, lassan mégis csak rátalál a jóutra. Alig két hete: Belgiumban aratott döntő győzelmet a községi baloldal, Berlinben pedig a vörös kakas röppent fel a városház-tetőre. A reakció zsákuccájából harmadiknak most a csehszlovák köztársaság vágott ki, mely, mint a bibliai tékozló fiu, bünbánóan visszatért régi szerelméhez: a demokráciához.

Három évvel ezelőtt éppen forditva regisztráltuk az eseményeket: ahol csak történt valami, minden jobbra tartott — a reakció olcsó örömeit kereste egész Európa, mely szinte diktandóra, máról-holnapra öltözött át a halál uniformisába. A történelem azonban, ha téved is, nem tévedhet soha annyira, hogy véres áron, de ne láboljon ki a jobboldali beteségből, amikor az élet nagy jussait zengi a nyomoruság fekete kórusa. Az utra, amely előre visz, ami századot századddal összeköt, előbb vagy utóbb rá kellett lépnie, muszáj volt megtalálni Európának, akárhogy csábitották is bünök és aranyak és akárhogy próbálta a gyülölet kiverni jókedvéből és hitéből. A csehszlovák köztársaságot vasárnap már átkomandirozta a béke frontjára — a többi ország, semmi kétség, lehet hogy már legközelebb megcsinálja a hátra arcot. Annak idején, ahogy Lloyd George mondta: a reakció szennyvize öntötte el a világot, ma ugy látszik a demokrácia hulláma jön, a tiszta viz, minden szomjuságra és éhségre. És talán nem is véletlen, hogy Massaryk országa lett az első, a mely sutba vágta a jobboldali frázisokat és megértette az idő parancsát: balra hajts, Biztos: a kontinensen kevés föld volt, a melyen olyan pompásan kiérett a demokrácia vetése, ahol annyi friss szél kapta szárnyra az élet uj melódiáját. Mégis Csehszlovákiában sem volt minden tejfel, ott is két könyökkel dolgozott a reakció, hogy mindent, ami learatható, learasson, élre kerülni azonban sohasem sikerült neki ugy, ahogy másutt, Olaszországban, vagy Madridban. A vasárnapi választás sem csinált még tabula rasat, de megmutatta: a csehszlovák nép kiábrándult már a jobboldali kurzusból és ujra hisz, remél a demokrácia segedelmében. A régi koalició, amely öt évig birta a hatalmat, széttört, elvesztette azt a többséget, amivel eddig kormányozta az országot. A köztársaság élére már csak olyan kormány kerülhet, amelybe vagy Hlinka, a szlovák autonomisták vezére kap tárcát, vagy valamelyik kisebbségi párt szavaz neki bizalmat. De mindkét esetben a demokrácia politikájához jut közelebb Csehszlovákia, balra fordul: a kisebbségek felé és ki a tiszta levegőre. Ha Hlinkára esik a választás, Prága is láthat még csodát, ahogy Beograd látott, amikor a horvát parasztpárt váratlan kibékült a radikálisokkal. Az autonómia, ami a szlovák páter jelszava, nem lehet olyan drága kincse a néppártnak, hogy a hatalom kedvéért ne mondjon le róla opportunusan az okos reálpolitika nevében. Akárhogy is lesz: minden ut a demokráciához vezet, minden megoldás feltétele: több jog és kevesebb sérelem. Lehet, hogy a német kisebbségi pártok egyeznek meg Benessel, amelyek most már könnyen beláthatják, hogy a kormánytámogatás jobb üzlet, mint az ellenzékiség: az egyik sokszor kalács, a másik mindig keserü kenyér. Az kétségtelen már: a cseh államalkotó pártok, amelyek eddig keveset törődtek magyarral, russzinnal, némettel, kénytelenek lesznek a kisebbségi kérdést is végre ugy rendezni, ahogy a demokrácia követeli. De nemcsupán ez ég a körmükre, az élet ezer szociális betegségét kell majd orvosolniok. Munkát és kenyeret, békét és igazságot: ma ez mindenütt a széles néptömegek kivánsága. A csehszlovák köztársaságban is ugyanez lehet csak a programja minden kormánynak, akár Svehla, akár Benes lesz benne a primás. A választás eredménye: parancs, amit nem lehet se szabotálni, se visszautasitani. Massaryk országa már keresztülment egyszer a hidon — másodszor nem akar visszatérni a reakció karjaiba.

Radics letette a miniszteri esküt

Közoktatási programját elsősorban az ujságirókkal közölte Politikamentessé akarja tenni a tanügyet — Küzdelem az analfabétizmus ellen — a katonaság bevonásával — Technikai tárgyakkal fog bővülni a középiskolák tananyaga

Eltiltják a politizálástól az egyetemi hallgatókat

Beogradból jelentik: A minisztertanács szerdán délelőtt tizenegy órakor ülést tartott, amelyen már *Radics István is megjelent mint közoktatásügyi miniszter és bemutatkozott a kormány tagjainak.* A minisztertanácsot délben megszakitották és előbb *Pasics* miniszterelnök, majd *Radics* István *Radics* Pavle társaságában átmentek a királyi udvarba, ahol *Radics István letette az esküt a király kezébe.* Az eskületételnél jelen volt *Pasics* miniszterelnök is.

Pasics és *Radics* az eskütétel után visszatértek a miniszterelnökségre, hogy a megszakitott minisztertanácsi ülést folytassák. Utközben Pasics az ujságiróknak ezt mondotta:

— Nagyon meg vagyok elégedve a helyzettel.

A minisztertanácson, amely félkettőig tartott, a tizenketted javaslatokkal foglalkoztak. A minisztertanács végeztével *Radics Pasics* társaságában távozott a miniszterelnöki palotából. A miniszterelnökség előtt többszáz főnyi tömeg várakozott, amely Radicsot lelkesen megéljenezte. Radics erre ezt kiáltotta a tömeg felé:

— *Éljen a nép!*

Radics programnyilatkozata az ujságirók előtt

Délután két órakor *Radics* a Páris-szálóban hosszabb nyilatkozatot tett az ott egybegyült ujságiróknak közoktatásügyi programjáról.

— Kedden délután — mondotta Radics — *Srskics* és *Uzunovics* miniszterek jelenlétében kifejtettem Pasics előtt azokat az elveket, amelyeket mint közoktatásügyi miniszter meg akarok valósitani. Közöltem, hogy mindenekelőtt

politikamentessé akarom tenni a közoktatást

és erőteljesebben kifejezésre juttatni benne azt a nacionális, de nem nacionalista eszmét, amely ezt az államot megteremtette.

Miért mondott le Vukicsevics?

— A miniszterelnök feltárta előttem *Vukicsevics* távozásának okait, amelyekről a sajtóban a legkülömbözőbb hirek jelentek meg. A régi Szerbiának nagy gondot okozott az intellektuellek tultengése és az volt a célja, hogy az intellektuális proletáriátus számát csökkentse. Vukicsevics erre való tekintettel igyekezett a gimnáziumok számát redukálni, amiben egyetértett vele az egész kormány. Azonban *Vukicsevics egyszerre husz gimnáziumot akart megszüntetni* és ehhez nem járult hozzá a kormány, ezért mondott le elődöm.

Jellemrajz a szerbekről, horvátokról és szlovénekről

Kijelentette ezután Radics, hogy programját, amelyet az ujságirókkal megismertet, még nem közölte a kormánnyal, de Pasicsnak tudtára adta, mit fog mondani a sajtó képviselőinek. Majd összehasonlitotta az állam három szláv népét és kijelentette, hogy *a legtehetségesebbek a szerbek, de könnyelmüek, mint az oroszok, a horvátok kevésbbé tehetségesek, de rendezettek, a legkevésbbé tehetségesek a szlovének, de nagy praktikus érzékük van.* Mosolyogva jegyezte meg Radics, hogy a szlovéneket illető állitása *nem vonatkozik a klerikálisokra.*

Harc az analfabétizmus ellen

— Elsősorban *az irni-olvasni tudás terjesztése a célom* — folytatta programnyilatkozatát Radics — ilyen szempontból fogom átszervezni minisztériumom népmivelési osztályát. Szünidei tanfolyamokat kell létesiteni, amelyek tartásáért a tanitók külön dijazást fognak kapni. Be fogjuk vonni a katonaságot is az analfabétizmus elleni küzdelembe.

Az a katona, aki megtanulja a cirillicát, illetve a latinicát irni és olvasni, két hónappal kevesebbet fog szolgálni.

Ennek a pedagógiai módszernek csodálatos eredménye lesz. Módot kell találni arra, hogy a társadalmi egyesületek is belekapcsolódjanak az analfabétaság elleni küzdelembe. Segiteni fogunk az iskolaépületek hiányán is. *A középiskolai oktatást teljesen át kell alakitani:*

a középiskola alsó osztályaiban ipari oktatásban kell részesiteni a növendékeket, a felső osztályokban pedig szakmunkásokká kell őket kiképezni.

Ha az uralkodó-családok tagjai megtanulhatják valamely ipar üzését, akkor nem fog ez megártani a középiskolák növendékeinek sem. Az egyetemek kérdésében az a legfontosabb, hogy *azok középkori jellegét teljesen meg kell szüntetni* és az »egyetemi polgár«-nak még a fogalmát is el kell törölni.

Az egyetemi hallgatók nem lehetnek politikai szervezetek tagjai és általában képtelen helyzet az, hogy diákok állami funkciókat gyakoroljanak, mint tették az Orjunában és a többi hasonló egyesületben tömörült ifjak.

Elmultak azok az idők, aminők a 48-as évek voltak, amikor Jellasich ifjusági követeket küldött a szábor-hoz. Ma a népmilliók maguk rendelkeznek sorsuk felől és *a demokrácia korszakában tizezer diák nem számit.* Minden iskolába, az egyetemekre is, a nép szellemét, a demokrácia gondolatát kell bevinni.

Az egyetemeken a revolverekkel és bombákkal felszerelt ifjaknak nincs helyük és el kell őket onnan távolitani.

Megmondottam Pasics miniszterelnök urnak is, hogy közoktatásügyi müködésembe nemcsak egész lelkemet, hanem a népszuverénités szellemét is be akarom vinni.

A vámtarifa-bizottság ülése

A pénzügyi bizottságnak a vámtarifa-kérdésben kiküldött albizottsága szerdai ülésén a selyem-, gyapot- és kenderáruk vámjának megállapitásával foglalkozott. Csaknem minden tételt a kormány javaslata alapján álapitottak meg. A gyapju vámját — eddig vámmentes volt — nyolc aranydinárban állapitották meg. A kefe-áruk métermázsánkint nyolc aranydinár vám alá esnek. A selyem, ugy a nyers, mint a feldolgozott áru után husz százalék a vám. A csipke vámját ezerkétszáz dinárról kétezer dinárra emelik.

Hir általános amnesztiáról

A *Vreme* esti kiadása szerint általános amnesztia készül a politikai perekben. A közkegyelmet mindazokra kiterjesztik, akik nem nyereségvágyból elkövetett büncselekmény miatt vannak elitélve. Ha az amnesztia tényleg megvalósul, akkor alkalmasint december 17-ikén, a király születésnapján fogják kihirdetni.

Öt millió dinár a vasuti napidijasok fizetésének rendezésére

A minisztertanács délután is ülést tartott, mely este kilenc órakor ért véget. Az ülésről távozó miniszterek igen rezerváltan viselkedtek és az ujságirók kérdéseire nem voltak hajlandók válaszolni. Egyedül Radojevics Ante közlekedésügyi miniszter volt közlékeny, aki elmondotta, hogy a tárcáját illetőleg az a legfontosabb ujitás a tizenketted-törvényben, hogy *a vasuti napidijasok fizetésének rendezésére öt millió dinárt vettek föl*, ami évi husz millió dinárnak felel meg.

A vasuti napidijasok, akik a vasuti alkalmazottak többségét teszik ki, bár a törvény előirja, eddig hiába várták a fizetéseik rendezését, mert a költségvetésben erről sohasem gondoskodtak. A tizenkettedben most is csak ugy sikerült megfelelő összeget erre a célra biztositani, hogy egyéb *tételeknél jelentékenyen csökkentették a kiadási összegeket.*

Radics István a minisztertanács üléséről nem volt hajlandó nyilatkozni. Az ujságirók kérdésére azonban elmondotta, hogy már átvette *a közoktatásügyi minisztérium vezetését*, megismerkedett a tisztviselők jórészével, akik között *igen sok kiváló munkaerőt talált.* Egynapos miniszterségе alatt is megállapitotta, hogy sok olyan dolog van a közoktatásügyi minisztériumban, amit Pribicsevics hagyott még vissza. A papi tizedek beszedése körüli eljárás az, amit elsősorban szeretne megváltoztatni. Ebben az ügyben már érintkezésbe is lépett a vallásügyi miniszterrel, aki azonban nem osztja az ő felfogását, de azért reméli, hogy a kérdést rövidesen sikerül rendezni.

Halál — egy eltört pohárért

Ötévi fegyházra itélték a szentai gyilkos telepest

Szerdán itélkezett a szuboticai törvényszéken *Pavlovics* István törvényszéki elnök büntetőtanácsa *Banjeglava* Petra szentai telepes fölött, aki augusztus 31-én *Gergely* Pált, a szentai keresztény fogyasztási szövetkezet üzletvezetőjét halálosan megsebesitette ugy, hogy Gergely kétnapi szenvedés után belehalt sérüléseibe.

A tárgyaláson a közvádat *Gjeneró* Márkó dr. államügyész képviselte; a védelmet *Ludaics* Milos dr. szentai ügyvéd látta el. Az elnök kérdésére a vádlott elmondja, hogy *Banjglava* Petrának hivják, likai születésü harmincegyéves földmüves.

Az elnök: Szándékos emberöléssel van vádolva. Bünösnek érzi magát?

A vádlott: Én nem tudok semmit a dologról, mert teljesen ittas voltam. Még azt sem tudom hogy milyen napon történt vasárnap-e vagy hétfőn.

Az elnök: Ismerte az elhaltat?

A vádlott: Nem ismertem.

Az elnök: De azt tudja, hogy maga a bicskájával megszurta?

A vádlott: Én csak arra tudok visszaemlékezni, hogy letepertek a földre, láb bal tiportak, akkor én elővettem a bicskát és szurtam, de hogy megszurtam-e valakit és hogy hol szurtam meg, azt nem tudom. Annyira részeg voltam, hogy semmire se tudok visszaemlékezni.

Ezután áttért a biróság a tanukihallgatásokra. Első tanuként az elhalt *Gergely* Pál édesapját, *Gergely* Gerő hetvenkétéves szentai lakost hallgatták ki. Elmondja, hogy a keresztény fogyasztási szövetkezet boltjában valami szóváltás volt a vádlott és az inasok között. A vádlott összetört egy poharat, azt nem akarta megfizetni. Ebből keletkezett a szóváltás. A vádlott az egyik inast, *Kalmár* Antalt az öklével arcul ütötte, majd a másik inast, *Bózsó* Pétert akarta megütni. Az öreg Gergely megfogta, hogy ne üsse a kis inast, akkor jött be a fia az üzletbe. Gergely Pál, amikor megtudta, hogy miről van szó, fölszólitotta, hogy fizessen s amikor megtagadta a fizetést, megfogta és kidobta a boltból. A vádlott elszaladt, de ugy negyed óra mulva ismét visszajött. Alig volt bent egy percig, amikor a fiam igy kiáltott fel:

— Jaj édesapám, megszurta az oldalamat, kötözzék meg!

Erre, aki ott voltak, kicsavarták kezéből a kést és megkötözték a kezeit.

Az elnök: Ki vette ki a vádlott kezéből a bicskát?

A tanu: Tóth-Mélykuti András.

Az elnök: Látta, amikor a vádlott megszurta a fiát?

A tanu: Nem. Én háttal állottam.

Az elnök (a vádlotthoz): Hallotta, hogy adja elő a tanu az esetet. Igy volt?

A vádlott: Én csak azt tudom, hogy letepertek, lábbal tapostak, rámtérdelték és én akkor a bicskával minden cél nélkül szurtam.

Az elnök (a tanuhoz): Mikor halt meg a fia?

A tanu: Másnap.

A biróság a tanut megeskette.

Borbári Ferenc, szentai lakos hat éves leányával jelen volt a szövetkezeti boltban, amikor a véres esemény lejátszódott. Hasonlóan mondja el az esetet mint Gergely. Ő látta, hogy a vádlott ittas volt.

Bozsó Péter tizenötéves inas a szövetkezeti boltban, elmondja, hogy az eset hétfőn történt délután két órakor. Ő kérte vádlottól az eltört pohár árát, de a vádlott nem akart fizetni, megütötte az öklében. Ő erre a szomszéd asztalosnál elbujt. Közben a másik inas elszaladt a főnökért.

Kalmár Antal tizennégyéves inas elmondja, hogy amikor kérte a pohár árát a telepes elkezdett kötözködni, meg akarta őt verni. Akkor jött a főnök és kidobta a telepest a boltból. Az igaz, hogy a vádlottat leteperték a földre, de ekkor a szurás már megtörtént. Amikor a földre vetették, kicsavarták a kezéből a kést és megkötözték. Ugy látta, hogy a vádlott ittas volt, de nem annyira részeg, hogy ne tudott volna önmagáról.

A biróság kihallgatta még *Tóth-Mélykuti* Andrást, azután a vádlott feleségét, majd *Perazsics* Bozsó dr. törvényszéki orvos terjesztették elő orvosi szakvéleményét, amivel a bizonyitási eljárás véget ért.

A perbeszédek elhangzása után a biróság meghozta itéletét, mely szerint a biróság *bünösnek mondotta ki a vádlottat* halált okozó sulyos testi sértés büntettében és *öt évi fegyházra* itélte.

Egy kritikus albumából

Irta: Baedeker

Bármily nagy barátja a házasságnak, be fogja vallani, hogy az nem pótolja olyan tökéletesen a szerelmet, mint ahogy ez pótolja a házasságot.

✱

A gyermektelen házasságok vagy nagyon jók vagy nagyon rosszak.

✱

A nő már nem rajong annyira a férjhezmenésért, s a férfi már nem fél annyira a házasságtól mint tiz-husz esztendő előtt.

✱

Az uj nő kevésbbé szorul a házasságra, mint a régi, s a mai férfi jobban van rászorulva mint az elődje.

✱

A szerelmes nő az urának szolgálója, sőt rabszolgája igérkezik lenni, s megesküszik, hogy sohase lesz egyéb s nagyobb gondja, mint annak kivánságait a szerető szív intuiciójával eltalálni és nyomban teljesiteni, — s aztán, ha a felesége lett, elvárja tőle, hogy szolgája, sőt rabszolgája legyen, óhajtásait az arcáról olvassa le s azokat rögtön teljesitse.

✱

Egy házas ember mondta egyszer:

— Furcsa dolog a házasság. Amig az ember nőtlen mindig hiányzik neki valami, — s ha megházasodik, van valamije, ami fölösleges.

✱

Ismertem két asszonyt: az egyik bálványozta az urát, a másik nem szerette az övét. Mindkettővel egyformán rosszul bánt a férjük. A különbség csak az volt a két asszony sorsában, hogy az előbbit különösen sértette a kegyetlen bánásmód, mert imádta a kinzóját, mig az utóbbbit megvigasztalta az a körülmény, hogy a zsarnoka közömbös volt neki. Mégis, hogy kettejük közül melyik volt a boldogtalanabb, mindaddig nem tudtam meg, mig csak mind a ketten (véletlenül ugyanabban az esztendőben) özvegyek nem lettek. Ekkor — *devinera les femmes qui pourra!* — azt tapasztaltam, hogy a nő, aki imádta az urát, könnyen, majdnem derülten viselte az özvegyi fátyolt, a másik pedig, aki éppenséggel nem volt szerelmes az elhunytba, vigsztalhatatlan lélekkel, sorselégedetlenséggel sokáig siratta halottját.

✱

A legboldogabbnak induló házasság egére is két vészterhes felhő vonul: a férj multja és az asszony jövője.

✱

Férj és feleség megteszik egymással szemben gyakran azt, amit mások előtt nem mernek megkockáztatni: dicsérik magukat, sőt dicsekszenek. Szerencsés levezető csatornája ez annak az önbecsülésnek (helyesebben: öntulbecsülésnek), amely kivétel nélkül mindenkinek a keblét dagasztja, és megkönnyebbitése, sulymentesitése annak a tehernek, amellyel az érdemeik — szerény nézetük szerint — a vállaikra nehezednek. Mindenkinek kell valaki, aki elismerje ezeket, s aki előtt kedvére henceghet velük. A házastárs erre a legjobb publikum, a legalkalmatosabb médium. Hiszen érdeke, hogy amit dicsekvést igy hall, igaz legyen! Órá is háramlik valami azokból az erényekből és kiválóságokból amelyek az élettársat ékesitik. Sőt gyakran a házasélet intimitása, harmóniája és minden boldogsága azon a hiszékenységen alapul, amellyel a felek kölcsönösen elhiszik egymásnak és egymásról azt a sok nemes vonást, amit több-kevesebb jóhiszeműséggel magukról elmondani tudnak... S amig ez az emberpár szivesen hallja, hallgatja és elhiszi e vallomásokat, addig jó a házasságuk. Ha nem, akkor abba kell hagyni az öndicsőitést és »szerényen«, hencegés nélkül viselni el azoknak az érdemeknek sulyát, amelyeknek a terhe alatt nyögnek.

✱

— Boldog vagy? — kérdezték egy urtól, aki nemrég házasodott.

— Kimondhatatlanul, — felelte az. — Olyan pompás ebédeket, aminőket a nősülésem óta kapok, sohase ettem.

Sok házasságnak ez az egész boldogsága, és sok embernek elég a házasság boldogságából ennyi.

✱

Egy uriember közölte a barátaival azt az elhatározását, hogy megnősül.

— Annyira unatkozol? — kérdezte ezek közül az egyik.

✱

A nő mindig többet vár a házasságból mint a férfi, és ritka eset, hogy nem kap kevesebbet mint várt.

✱

Az életben és az irodalomban régóta folyik a vita, vajjon melyik rendszer jobb a házasságban: a közös vagy a külön hálószoba? A nagyháború fait accompli elé állitotta az érdekeltek legnagyobb részét. A lakásokban most nincsen annyi szoba — kivéve a kastély- és palotalakásokat —, hogy külön ágyasházakról lehetne szó. A legtöbb házasfél örül, ha egyáltalában van hálószobája... Hogy ez a helyzet kedvezőn vagy kedvezőtlenül fogja-e befolyásolni a házasságok sorsát, az még eldöntetlen, s talán egy ujabb s még nagyobb háborutól függ. Egy háborutól, amely valószinüleg már a külön ágy luksuszát se fogja megengedni a gyülölködő házasfeleknek.

✱

A házasság inkább a nő müve mint a férfié, mert jobban vágyódik utána. Inkább is cél neki mint ennek. S a férjek nagyrésze téved, ha azt hiszi, hogy szabadon választotta az élete párját.

✱

A legszüziesebb nő is, ha sulyt vet arra, hogy igazán boldoggá tegye az urát, kénytelen a szeretője is lenni neki.

✱

A férj hiába okos a házasságban; ha a felesége is nem okos, akkor a házasságuk bolond.

✱

A házasságot nem egyedül a szerelem teszi boldoggá, hanem inkább a felek lelkének a harmóniája, amely még akkor is összecsendül, amikor a szerelem már elvesztette a melegitő lángját.

✱

A szép feleség csak az első években (s néha csak az első hónpokban) teszi boldoggá az urát, — azután az okos nő boldogitja őt. Az asszony, aki szép és okos, minden bizonnyal boldoggá teszi, a csupán szép soha, az okos gyakran.

✱

A lány rendkivül megnő, amikor asszonnyá lesz, sokkal jobban mint amennyire kisebbé válik a férfi, amikor férjjé sülyed.

KISEBBSÉGI ÉLET

A kisebbségi törvényhozás cimmel hosszabb cikket irt az Adeverulban Popp képviselő. »El kell ismerni, — irja Popp — hogy a nemzeti kisebbségek jogi helyzete a maga egészében olyan provizórus állapotban van, amely, hogy fennáll, csak a kormányzók előrelátása hiányának tudható be. Ahelyett, hogy a kérdést megoldanák, a kormány politikája nem eredményez egyebet, mint szaporitja az elégületlenkedők és a külföld előtt panaszkodók számát. A kisebbségi jogok kérdése főleg az oktatásban, a közigazgatásban és a biráskodásban merül fel, Lehetetlen, hogy ezen a három főtéren a kormányzati intézkedések, rendeletek határozzanak. A kisebbségek jogait nem lehet a végrehajtó hatalom tetszésére bizni, hanem egyedül a törvényhozó hatalom illetékes arra, hogy egységesen szabályozza a kérdést. Ez az egyetlen mód, hogy a kisebbségek kérdése véglegesen megoldható legyen. Első sorban az oktatás terén áll igy a dolog. Az 1924. évi elemi oktatási törvény csak az állami kisebbségi iskolákról intézkedik. Anghelescu hires magánoktatási javaslata, amely a szenátusba már átment, elveszi a felekezeti iskolák nyilvánossági jogát és az állam által türt magániskolákká degradálja őket. A román állam konszolidációjának érdeke, hogy ennek az immorális és veszedelmes helyzetnek véget vessenek. Szükség van a kisebbségek törvényére, amely felölelje összes jogaikat, de egy ilyen törvényt csak a demokratikus pártok együttmüködéséből származó jövő kormány alkothat meg. Itt is, mint annyi más téren a demokrácia győzelme előfeltétele az igazságosságnak«.

*

Lengyel képviselők látogatást tettek Bukarestbe és ez alkalomból nyilatkoztak a román-lengyel viszonyról, valamint a legyelországi kisebbségek helyzetéről. Lengyelország huszonnyolcmillió lakosa közül — mondotta az egyik lengyel képviselő — a lakosság egy ötödrésze tartozik a különböző faji, vallási és nemzeti kisebbségekhez. Abban minden lengyel politikai párt egyetért, hogy a kisebbségek számára a legszélesebbkörü politikai és szabadsági jogokat kell biztositani. Ezen a téren persze a baloldali pártok programmja megy a legtovább. A lengyel demokrácia a tömegesen együttélő kisebbségek számára teljes nemzeti, politikai és közigazgatási önkormányzatot követel és ilyen értelmü törvényjavaslatot terjesztett is a sejm elé.

*

A marosvásárhelyi ügyvédi kamara bankettet adott a román ügyvéd szövetség elnökének Dolrescu Milan tiszteletére. A banketten a magyarság nevében dr. Sebestyén Miklós üdvözölte Dolrescut, mint a kisebbségek őszinte barátját és a demokrácia harcosát. Az üdvözlésre Dolrescu nagyobb beszédében fejtette ki politikai hitvallását mely — mint mondotta — egészen más, mint a jelenlegi kormány tagjaié. Elmondotta, hogy mikép képviseli a kisebbségi kérdés megoldását: a kisebbségeknek — mondotta — épen olyan joguk van Romániában az élethez, mint a többségi népeknek.

*

Lugoson egységes kisebbségi front alakult németek a magyarok és zsidók résvételével. Az 1920-ik évi nemzetiségi statisztika szerint Lugoson 4235 magyar, 5983 német, 1774 zsidó lakossal szemben csupán 7641 a románok lélekszáma. A közös frontban egyesülő három kisebbség tehát 11.992 lakost álithat szembe 7641 román lakossal. A községi választói névjegyzék összeállitása ugyan aránytalanul kedvez a románoknak, mert a névjegyzék 4898 szavazója közül 2170, tehát az összes szavazóknak csaknem fele a román nemzetiségüek száma, mig ezzel szemben csak 997 magyar és 1094 német szavazót vettek fel az 577 zsidó mellett a választói lajstromba, mégis a kisebbségek egyesülése esetén a közös kisebbségi front 2728 kisebbségi választót tud 2170 román választóval szemben akcióba állitani. A kisebbségi pártok remélik, hogy a paktum segitségével a községi választásokon többséget tudnak szerezni.

Az angol vasutasok Mussolini ellen tüntető sztrájkra készülnek

A fasiszták el akarják tenni láb alól a szocialista képviselőket

Londonból jelentik: Az angol munkásszakszervezetekben nagy az izgalom az olasz miniszterelnök kilátásba helyezett látogatása miatt elannyira, hogy a szakszervezetek vezetői és a parlamenti munkáspárt között megegyezés van, hogy *bojkottálni fogják Mussolinit.*

Az angol vasutasok fel vannak háborodva az olasz szakszervezetek és a munkásszövetkezetek erőszakos feloszlatása miatt. A mozdonyvezetők szakszervezetének és országos szövetségének titkára kijelentette, hogy *nem fog akadni angol mozdonyvezető és vasutas, aki Mussolini vonatának mozdonyát vezesse.*

Veszedelemben forog az olasz szocialisták élete

Bécsből jelentik: Az olasz szocialistapárt egy kiküldöttje érkezett Bécsbe, hogy az osztrák testvérpártot tájékoztassa az olaszországi szocialisták helyzetéről. Az Arbeiterzeitung részleteket közöl az olasz kiküldött jelentéséből, mely szerint a fasiszta kormányhatóságok szigoru cenzurát gyakorolnak és nem engednek át semmiféle politikai tartalmu levelet. Mióta az ellenzéki sajtót teljesen elnémitotta a fasiszta uralom, a fasiszta lapok nyiltan irnak arról, hogy le kell számolni a szocialistákkal és fenyegetőleg követelik Federsoni belügyminisztertől, hogy a szocialista képviselők és szenátorok közül *Turatit, Trevest, Albertinit, Amendolát és másokat is hallgattasson el, vagy távolittassa el az országból, mert különben tabula rasat fognak csinálni.*

Treves szocialista képviselőt nemrégiben *fegyveres fasiszták nyilt uccán megtámadták,* de szerencsére bemenekülhetett egy házba. Az ő élete épugy, mint minden szocialista képviselőé, veszedelemben forog.

A velencei ujságiróegyesület közgyülését beszüntették

Rómából jelentik: Velencében az ujságiróegyesület közgyülést akart tartani, a prefektus azonban a közgyülést betiltotta és *triumvirátust bizott meg az ujságiróegyesület ügyeinek vitelével.*

A velencei prefektus intézkedése miatt az ujságirók panaszt tettek Federsoni belügyminiszternél.

Tizenkét magyar képviselő jutott be a prágai kamarába

Tiz főnyi többsége van a kormánykoaliciónak

Prágából jelentik: A képviselőháznak az uj választói reform következtében háromszáz mandátuma van, ebből kapott a végleges hivatalos összeszámlálás alapján a cseh agrárpárt 45 mandátumot, a kommunisták 42, a cseh klerikális néppárt 31, a cseh szociáldemokraták 29, a nemzeti szocialisták 28, a Hlinka-párt 28, a cseh iparos párt 13, a cseh nemzeti demokraták pedig 13 mandátummal jutnak be a képviselőházba.

A magyar és a német pártok közül a német földmüvesek szövetségére és a magyar nemzeti pártra 24 mandátum jut, a német szociáldemokraták 17, a német keresztényszocialisták 13, a német nemzetiekre 10, a német nemzeti szocialistákra 7, a magyar keresztényszocialistákra 4, a lengyelekre és ruténekre pedig egy-egy mandátum.

A helyzet tehát ugy alakul, hogy a kormány koaliciója a neki juttatott tiz mandátummal együtt, amelyek az ellenzéki szavazatokból kerültek ki, 147 képviselőt számlál. Minthogy a cseh iparospárt, amelynek 13 mandátuma van, hajlandóságot mutat a kormány támogatására,

a forma okából lemondott Svehla—Benes-kabinet az uj képviselőházban 160 mandátum fölött rendelkezik, vagyis mindössze 10 szótöbbsége van.

A szenátusi választások eredménye is végleg ismeretes. Nagyon érdekes az összehasonlitás a képviselőházi választásokkal, mert a kettő lényeges eltéréseket mutat.

A kommunisták a szenátusban sokkal gyöngébbek, mint a képviselőházban,

ellenben a klerikális néppárt jelentékenyen nagyobb számmal jutott be a szenátusba, semmint a képviselőházba.

A klerikális néppárt, noha a szenátusi választásokon a szavazásra jogosultak száma lényegesen kisebb, 24.000 szavazattal többet kapott, mint a képviselőválasztásokon. A nemzetiségi problémára nézve is tanulságos számokat vetett felszinre a szenátusi választás. Szembetünő, hogy a német pártok a mostani szenátusi választásokon 130.000 szavazattal többet kaptak, mint 1920-ban. Százalékarány szerint a cseheket 58.59 százalékkal választották meg, a német pártokra 24.13 százalék esik, a magyarokra 1.61, a ruténekre 0.5, a lengyelekre 0.41 és a kommunistákra 13.11 százalék.

A kamarába kilenc magyar képviselő jutott be

az első menetben, névszerint: *Szentiványi* József, *Szüllő* Géza, *Füssy* Kálmán, *Korláth* Endre, *Netsch* Andor, *Holota* János, *Fedor* Miklós, *Jablonszky* János és *Kozor* Gyula. A második szkrutiniumban még legalább három mandátumra számit a magyarság, ugy, hogy

tizenkét magyar képviselőt választottak meg.

A szenátusi választásokon a magyar nemzeti párt két mandátumot (dr. Törköly József és Richter János), a magyar keresztényszocialista párt egy mandátumot (dr. Grosschmidt Géza) kapott. Valószinü, hogy a második szkrutiniumban még Obermayer Károly nemzetipárti és dr. Franciscy Lajos keresztényszocialista is mandátumhoz jut.

A félhivatalos *Prager Presse*, Benes külügyminiszter lapja feltétlenül számit rá, hogy a régi koalició együtt marad és a cseh iparospárt csatlakozni fog. A nemzeti szocialista Cseszke Szlovo felszólitja a kommunistákat, mint

a legerősebb munkáspártot, hogy támogassa a kormányban képviselt szocialista miniszereket.

A *Narodni Listy* azon kesereg, hogy a koaliciós többség a cseh iparospárttal együtt is sokkal gyöngébb, mindössze 9—10 szavazatot tesz ki — semhogy eredményes munkára vállalkozhatnék, különösen ha figyelembe vesszük, hogy *az ellenzék harcias kedvvel és az eddiginél nagyobb energiával fogja felvenni a küzdelmet a kormány ellen.*

A csekély kormánytöbbség következtében általános lett az a felfogás politikai körökben, hogy *hamarosan uj választások lesznek.* A *Tribuna* a legilletékesebb értesülésre hivatkozva, azt irja ma, hogy

»a felelős tényezők el vannak tökélve, hogy továbbra is kormányon maradnak és nagyobb nehézségekre csak az 1927. évi költségvetés tárgyalásakor számithatnak, tehát csak akkor lehet szó a parlament feloszlatásáról.«

A *Bohemia* tudni véli, hogy a cseh nemzeti demokraták nem fognak helyet kapni az ujjáalakitandó kormányban, mert a cseh agráriusok maguknak követelik a pénzügyminiszteri tárcát, a cseh iparospártnak pedig támogatásáért át kell engedni a kereskedelmi miniszterséget.

Vita Károlyi Mihályról

a magyar nemzetgyülésen

Budapestről jelentik: A nemzetgyülés szerdai ülésének első szónoka *Lendvai-Lehner* István volt, akinek ismert frazeológiáju beszédét az ellenzék, különösen a szocialisták folyton közbeszólásokkal szakitották meg, ugy, hogy beszéde inkább párbeszéd volt. Az októberi forradalmat *Lendvai-Lehner* rémuralomnak mondotta, kifakadt a szocialisták ellen és végül a numerus clausust keveselve, a *numerus nullust* sürgette, vagyis azt, hogy zsidót egyáltalán ne vegyenek fel az egyetemre.

Propper Sándor szocialista szólalt fel ezután és kifejtette, hogy a mai magyar rezsim nem itélheti el Károlyi Mihályt, akinek *erkölcsi intaktsága vitán felül áll.*

— Ha Károlyi megtette volna mindazt — mondotta Propper az egységespártiak felé fordulva — amit önök, akkor *most is uralmon volna.*

Kállay Tamás: Károlyi egy disznó fráter! (Felháborodás a baloldalon.)

Peidl Gyula: Tisztességes ember!

Propper Sándor: Eljön még az az idő, amikor Károlyi személyét mindenki tisztelni fogja.

Kállay Tamás: Jöjjön haza Magyarországra és álljon a biróság elé!

Peidl Gyula: Igen, a pribékek kezébe...

Kállay Tamás: Hogy mondhat ilyent a független biróságról.

Esztergályos János: A mai itélet mindent megmagyaráz. *Bombamerénylőket ötszázezer koronára itéltek.*

Propper Sándor: Ültessék azokat a vádlottak padjára, akik a háborut csinálták. Károlyi nem volt proletár, hanem magyar főnemes, akinek volt veszteni valója.

Erdélyi Aladár: Nem igaz! Elkártyázta vagyonát.

Batitz Gyula: Amig az OMKE elnöke volt, addig tisztelték...

Propper Sándor: Miért nem adnak alkalmat arra, hogy október tisztán állhasson a közvélemény előtt?

Propper kijelentése ujabb vihart keltett, mire az elnök szünetet rendelt el. Szünet után Propper folytatta beszédét és a Károlyi-kérdés után a költségvetés birálatára tért át.

CIRKUSZ

A Márffy-pör

Az elnök (a tanuhoz): Mit tud az Erzsébetvárosi Körben elkövetett pokolgépes merényletről?

A tanu: Ne mondja, elnök ur, hát elkövették?

*

Az ügyész: Felebbezésemben az indokolással szemben hivatkozom a logika örök szabályaira, amelyek . . .

Az elnök: (közbevág): Tessék a tárgynál maradni. *Itt nincs helye a logikának.*

*

Az elnök: Elvem, hogy a biróság
Legyen mindig pártatlan,
Mért végeznék Márffyt ki,
Mikor *nem is ártatlan?*

Skiz.

Sikerrel biztat

Painlevé szanálási terve

A francia nehézipar nincs megelégedve a kormány javaslataival

Párisból jelentik: A kamara tegnapi aránylag rövid ülése *kedvező perspektivát nyitott a kormány szanálási javaslatai számára.*

A nehéziparosok lapja, a Journée Industriel, vezetőhelyen vádolja a baloldali kartelt, hogy ő okozta a munkanélküliséget és most ujabb inflációval még nagyobb gazdasági bajokat fog előidézni. Ezzel szemben a baloldali lapok vádoljak az ellenzéket, hogy pánikot akar kelteni és a pillanatnyi pénzügyi nehézségeket csupán vak gyülöletből katasztrófává is képes fellokozni.

A Quotidien szemére veti a jobboldalnak, hogy egész tevékenysége meddő birálatban és parlamenti harcokban merül ki.

Rendelet a családi pótlékról

December elsejéig kell benyujtani a bejelentő-iveket

A szuboticai pénzügyigazgatósághoz szerdán rendelet érkezett a pénzügyminisztériumból a köztisztviselők családi pótlékának kifizetése ügyében. A rendelet szerint az állami tisztviselők csak tizenhat éven aluli gyermekeik után kaphatnak családi pótlékot. Tizenhat évnél idősebb és huszonhárom évnél fiatalabb gyermekek után a tisztviselők csak abban az estben élvezhetnek családi pótlékot, ha ezek a gyermekek iskolába járnak. A tisztviselők december elsejéig kötelesek igazolni, hogy gyermekeik, akik után családi pótlékot élveznek, iskolába járnak.

Ugyanez vonatkozik a nyugdijasokra is, s külön rendelet érkezett a nyugdijasok személyi pótlékainak felülvizsgálása ügyében. A nyugdijasok igazolni tartoznak, hogy havi bruttó jövedelmük nem haladja meg a háromezer dinárt. Azok a nyugdijasok, akiknek havi jövedelme meghaladja a háromezer dinárt, nem tarthatnak igényt sem személyi, sem családi pótlékra.

A szuboticai pénzügyigazgatóság a tisztviselők és nyugdijasok részére megfelelő nyomtatványokat — prijavákat — készittetett, amit a pénzügyigazgatóság számfejtési osztályán, *Vojnics* Z. Béla számtisztnél lehet kapni. A prijavákat két állami hivatalnokkal, mint tanukkal, kell aláiratni, valamint a városi adóhivatalban is láttamoztatni kell. A pénzügyigazgatóság közli, hogy azoknak, akik december hó elsejéig nem nyujtják be a prijavákat, felfüggesztik a családi pótlékok kifizetését.

Gyanus malomtüzek

Elrendelték a vizsgálati fogságot a kiszácsi gőzmalom tulajdonosa ellen

Noviszadról jelentik: A gabonapiac árhanyatlását követő időben nyakra-főre gyulladtak ki a Vajdaságban a malmok. Azok a társaságok, amelyeknél a leégett malmok be voltak biztositva, a legtöbb esetben nem fizették ki a biztositási-dijat, hanem ehelyett *bünvádi feljelentést tettek ismeretlen tettesek ellen gyujtogatás miatt.*

A noviszadi törvényszéket most két gyanus malomtüz foglalkoztatja; az egyik *Kollár* Mihály kiszácsi malomtulajdonos gőzmalmának leégése, amely szeptember végén következett be. Ezt az esetet az teszi különösen érdekessé, hogy a tüz közvetlenül az után ütött ki, hogy az a biztositótársaság, amelynél a malom biztositva volt, különböző kifogásokat emelt a biztositási kötvény kiállitása ellen s emiatt a biztositást meg akarta szüntetni. *Mielőtt a stornirozás megtörtént volna, a malom már égett is.* A noviszadi ügyészség a biztositótársaság feljelentése alapján meginditotta a vizsgálatot Kollár ellen és a vizsgálat azzal a szenzációs eredménnyel végződött, hogy *Kollárt gyujtogatás gyanujával terhelten őrizetbe vették* és bekisérték a noviszadi ügyészség fogházába. Skrebljin Jován vizsgálóbiró Kollár letartóztatása után megkezdte a vizsgálat lefolytatását és szakértőket küldött ki, akik megvizsgálták a tüz okát és a kár nagyságát. A szakértők jelentése alapján azután a vizsgálóbiró kedden délelőtt befejezte ebben az ügyben a vizsgálatot és kihirdette Kollár Mihály előtt a vizsgálati fogság elrendelését. *Szavkov* Lázár és *Gruber* Ferenc szakértő mérnökök jelentése szerint, *a leégett malom kára 860.000 dinár,* a mely azonban a biztositás révén természetesen egészen megtérült volna.

A másik malomtüz, amely a noviszadi törvényszék elé került, *Weiss Ignác és fia* zsabalji gőzmalmában ütött ki november 13-án, amikor a malom kukoricaszáritója teljesen leégett. A kár hivatalos megállapitás szerint tizenötezer dinárt tett ki. A száritó a *Jugoszlávia*-biztositó intézetnél *ötvenezer dinárra volt bebiztositva.* Az intézet feljelentést tett a noviszadi törvényszéken, amely vizsgálatot inditott ebben az ügyben a tüz okának megállapitása céljából. A törvényszék szombaton szállt ki Zsabaljra helyszini szemlére.

A szuboticai ötdollárkirálynők

Nyomozás egy leánykereskedő-szervezet után Lecsusztak a szuboticai „film-primadonnák"

A budapesti rendőrség figyelmét néhány hónappal ezelőtt felhivták egy *veszedelmes lánykereskedő-szervezetre,* a mely budapesti székhellyel nemcsak a magyarországi vidéki városokban, hanem *az utódállamok területén is* széleskörü müködést fejt ki. A leánykereskedők — a feljelentők szerint — apróhirdetések révén hajtották fel áldozataikat. A rendőrség megállapitotta, hogy néhány budapesti lap — amelyek a Vajdaságban is kaphatók — nap-nap után közli az alábbi gyanus szövegü apróhirdetést:

> **Los Angelo Martin Film Comp.** A losangelesi Kalifornia Film Company különféle felvételek céljára *szép, finom müveltségü fiatal leányokat és urakat keres.* Angol vagy német nyelvü ajánlatok fényképpel és születési adatokkal felszerelve *Mario Segolin, Martin Film Comp. 8—10. N. Broadway. Los Angeles, Kalifornia, U. S. A. cimre küldendők.*

A rendőrség, amelynek feltünt a különös hirdetés, meginditotta a nyomozást és információkat kért arra vonatkozólag, hogy miféle vállalat a *Martin-film* és kicsoda a Mario *Segolin,* azonban semmi olyan információt nem tudott filmkörökből kapni, ami megmagyarázta volna a hirdetés szövegét. Ellenben megállapitották, hogy egész sereg ajánlatot küldtek Kaliforniába. Többek közt *két szuboticai urileány is »kedvező« választ kapott a Martin-filmtől.*

A két szuboticai urileány, amikor kézhez kapták az ajánlatukra érkezett válaszokat, boldogan eldicsekedett azzal, hogy szerződésük van egy előkelő amerikai filmvállalattal és hogy már készülnek is a tengerentuli utra.

A *Bácsmegyei Napló* munkatársa, amikor értesült a budapesti rendőrség nyomozásának eddigi eredményéről, utána járt az ügynek és kutatása sikerrel is járt, amennyiben *megszerezte az egyik primadonnajelölt, I. G. szuboticai urileány cimére érkezett levelet.* A levél szövege a következő:

Martin Film

818 N. Brodway, Los Angelos, Kalif. Brazilian Film reprezentativ Manager Mario Segolin

Az ön fotografiáját, születési adataival együtt megkaptuk és közöljük önnel, hogy *önt felvettük,* azonban várnia kell 1926 februárjáig, amikor az ujabb felvételek megkezdődnek. Az első felvételek *már folyamatban vannak.* Éppen azért maradjon ön továbbra is levélbeli összeköttetésben a mi filmtársaságunkkal. Mi mindent közölni fogunk önnel, ami a legközelebbi felvételekre és a felvételek elkezdésére vonatkozik. Ha ön ezzel a levéllel egyetért és játszani akar a mi filmjeinken, *küldjön azonnal öt dollárt, hivatali kiadásokra,* amit mi természetesen visszafizetünk önnek, ha az első szerződést megkötjük.

Üdvözlettel:

a Brazilian Reprezentativ Film intézője Mario *Segolin.*

Mint a budapesti rendőrség is megállapitotta, minden jelölt egyforma szövegü levelet kapott és igy kétségtelen, hogy *nemannyira leánykereskedés, mint inkább szélhámosság a háttere az apróhirdetésnek.* Ha ugyanis csak néhány száz levéliró küldi be az ötdollárosokat, már jelentős összegeket sikerült kicsalniok a hirdetések elhelyezőinek. A rendőrség mindenesetre felhivta a *Martin-Film* hirdetésére és Mario Segolin urra az amerikai hatóságok figyelmét, hogy állapitsa meg, milyen vállalkozás a *Brazilian Reprezentativ Film* és az egész filmtársaság nemcsak arra alakult-e, hogy a filmjátszás bolondjait, akik mindenáron sztárok szeretnének lenni, öt dollár erejéig megfejje?

Ezek után bizonyára a két szuboticai primadonna is visszalép az ajánlattól és továbbra is a mükedvelő szinpadokon fogja érvényesiteni tehetségét. Itt. Szuboticán sokkal olcsóbban arathatnak sikereket, s ha nem is kapnak gázsit a helyi társulattól, de legalább nekik sem kell fizetni.

A megsértett lakás-biróság

Rágalmazásért bepörölt a noviszadi lakásbiróság egy állami tisztviselőt

Noviszadról jelentik: *Karakásevics* Milivoj, a noviszadi épitészeti igazgatóság főkönyvelője ez év junius huszonkilencedikén a noviszadi járásbiróságnál panaszt nyujtott be a noviszadi lakásbiróság határozata ellen, amellyel visszautasitották keresetét egy kétszobás lakás kiutalása ügyében. Panaszos iratában Karakásevics többek közt a következőket irta:

— A noviszadi lakásbiróság a kérdéses lakást helytelenül és elfogultan kvalifikálta, hogy ezáltal a lakás a háztulajdonos birtokában maradhasson. A lakásbiróság elfogultsága abból is kiderül, hogy a biróság visszautasitó határozatában azt állitja, hogy a lakás nedves, holott ez nem felel meg a valóságnak. A biróság tehát ebben az esetben *elfogult és igazságtalan* volt.

A noviszadi kerületi törvényszék előtt az ügyészség vádat emelt Karakásevics ellen, mert irásbelileg megrágalmazta és megsértette az egyik állami intézményt. A noviszadi törvényszék vádtanácsa szerdára tüzte ki ennek az ügynek a tárgyalását, miután azonban a vádlott az egyik noviszadi szanatóriumban betegen fekszik, a tárgyalást el kellett napolni. A lakástörvény meghozatala óta ez az első eset, hogy valaki a lakásbiróságot — hivatalos iratban — megrágalmazta és megsértette.

Öngyilkos betörő

A csendőrök szemeláttára konyhakéssel mellbeszurta magát

Noviszadról jelentik: *Kálmán* Ádám kiszácsi kereskedő házában ismeretlen tettesek november 12-ikén éjjel betörést követtek el és nyolc párnát, két dunyhát, a kereskedő összes fehérnemüit, ruháit, valamint hétszáz dinár készpénzt elloptak. Az ellopott tárgyak összértéke meghaladta a tizezer dinárt. A kiszácsi rendőrség nyomozást inditott ebben az ügyben és kedden letartóztatta *Zacskó* Misa kiszácsi földmüvest, aki ellen sulyos gyanuokok merültek fel. Zacskó a csendőrségen tagadta, hogy ő követte el a betörést, mire a csendőrség szerdán Zacskó lakásán a gyanusitott jelenlétében házkutatást tartott.

A házkutatás alkalmával Zacskó egy pillanatra magára maradt és ekkor a konyhaasztalhoz ugrott, ahonnan egy hatalmas konyhakést rántott elő és azt egymásután többször a mellébe döfte.

A csendőrök csak hosszas küzdelem után tudták kicsavarni kezéből a hatalmas konyhakést. Azonnal orvost hivattak, aki bekötözte a sulyosan sérült Zacskó sebeit.

Zacskó az öngyilkossági kisérlet után beismerte, hogy résztvett a betörésben, de azt nem egyedül követte el, hanem három másik emberrel, akiknek a nevét nem tudja. A sulyosan sebesült betörőt beszállitották a noviszadi ügyészségre, ahonnan a kórházba küldték ápolás végett.

Halál helyett hat évre itélték Márffy Józsefet

Felmentő itéletek a budapesti bombapörben — Az itélőtábla egész terjedelmében megváltoztatta az elsőfoku biróság itéletét — Márffy kivételével valamennyi vádlottat szabadlábra helyezték — A biróság elfogadta a bejelentett alibiket

Rupert Rezső interpellációt jegyzett be a feltünést keltő itélet miatt

Budapestről jelentik: Az itélőtábla Nyirő-tanácsa szerdán délelőtt tiz órakor hirdette ki az itéletet a budapesti bombamerénylők bünpörében. A másodfoku biróság *egész terjedelmében megváltoztatta a törvényszék itéletét.* A sorozatosan elkövetett bombamerényletek, köztük a katasztrófális végü erzsébetvárosi pokolgépes merénylet elkövetése miatt elitélt ébredő-vezéreket a tábla, *az elsőfoku tárgyaláson felmerült bizonyitékok ellenére felmentette* és csak a francia követség ellen megkisérelt pokolgépes merénylet miatt — amely *a külföldi közvélemény figyelmét leginkább magára vonta* — itélte el Márffy Józsefet hat évi fegyházra. Az itélet indokolásában, amely sok tekintetben feltünő hasonlatosságot mutat a csongrádi bombapör itéletének sokat kommentált indokolásával, a tábla elfogadta a bombamerénylők által bejelentett és az elsőfoku biróság részéről üres kifogásoknak minősitett — alibi-bejelentéseket és Márffy József kivételével valamennyi vádlottat, köztük *az elsőfokon halálraitélt Marosi Károlyt is szabadlábra helyezte* az itélet jogerőre emelkedéséig.

Az itélet

Nyirő Géza itélőtáblai tanácselnök a szerdai tárgyalás megnyitása után két óra hosszat olvasta fel az itélet rendelkező részét és indokolását.

A rendelkező rész sorraveszi az egyes vádpontokat. A legsulyosabb üggyel kezdődik, az erzsébetvárosi bombamerénylettel, amelynek — mint ismeretes — *tizenegy halottja volt.*

Az erzsébetvárosi bombamerénylet miatt halálraitélt Márffy Józsefet és Marosi Károlyt, továbbá a tizenöt évi fegyházra itélt Radó Józsefet a tábla fölmentette a vád alól.

Amikor az elnök a rendelkező rész felolvasásában idáig jutott, *a hallgatóság között elhelyezkedett ébredők egymás nyakába borulva éljenezni kezdték Márffy Józsefet.*

— Ki fogom ürittetni a termet — szólt rájuk az elnök, akit *szigorusága ellenére megéljeneztek.*

A Koháry-uccai bombamerénylet ügyében elitélt *Márffy* Józsefet, *Horváth-Halas* Józsefet és *Varga* Ferencet ez alól a vád alól *fetmentette a tábla.* Ugyancsak megváltoztatta a tábla a *Rassay* Károlynak és *Miklós* Andornak küldött bombák miatt emelt vád ügyében is az elsőfoku itéletet és Márffyn, valamint Marosin kivül *az emiatt tizenöt évre itélt Szász Józsefet is felmentette a vád alól.*

Közcsendháboritásért elitélt bombamerénylők

A sok felmentés után a tanácselnök *elmarasztaló itéletet is kihirdetett.* Az elsőfoku biróság annakidején felmentette a »101-es bizottság« fenyegető levelei miatt emelt vád alól Márffyt, Szászt és *Drenka* Bélát bizonyitékok hiányában.

A tábla gondos mérlegelés alapján ugy találta, hogy a fenyegető leveleket mégis csak Márffy, Drenka és Szász irták s ezért megváltoztatva az elsőfoku biróság itéletét, sulyos büntetéssel sujtotta őket: elitélte mindhámukat ötszázezer koronára közcsendháborításért.

— *Éljen!* — kiáltotta közbe valaki.

— Figyelmeztetem a hallgatóságot — szólt az elnök — hogy kénytelen leszek erélyes rendszabályokhoz nyulni.

A francia követséget tilos felrobbantani

Az elnök ezután tovább olvasta az itéletet:

— A francia követség ellen elkövetett bombamerénylet ügyében a törvényszék itéletét, amely a bünösséget megállapitja, *az itélőtábla helybenhagyja* és ezért Márffy Józsefet bünösnek mondja ki egyrendbeli gyilkosság kisérletének büntettében és ezért az idevonatkozó szakaszok, valamint *a büntetőtörvénykönyv enyhitő szakaszainak alkalmazásával* Márffy Józsefet *hatévi fegyházra és tizévi hivatalvesztésre itéli.* Márffy József büntetéséből az itélőtábla egy évet és tizenegy hónapot kitöltöttnek vett.

Szabadlábra!

— Az itélőtábla — folytatta az elnök — elrendeli az elsőfoku biróság által halálra itélt Marosi Károly, a tizévi fegyházra itélt Radó József, a hat-hatévi fegyházra itélt Horváth-Halas József és Szász József, valamint az ötévi fegyházra itélt Varga Ferenc

azonnali szabadlábrahelyezését.

A merényletek áldozatainak és károsultjainak *magánjogi igényei tekintetében a biróság nem rendelkezett.*

Az elsőfoku felmentő itéleteket nem változtatta meg a tábla

— Az itélőtábla — folytatta Nyirő tanácselnök — *helybenhagyta a törvényszék felmentő itéletét* Márffy Józsefre és Kiss Ferencre vonatkozólag a csehszlovák konzulátus ellen tervezett bombamerénylet ügyében. Márffy Józsefre és Varga Ferencre pedig az ujpesti zsidótemplom ellen intézett bombamerénylet ügyében.

Az itélet indokolása

Az itélet indokolását *Zachár* István táblabiró ismertette.

Az indokolás az elsőfoku itélettel *szemben* megállapitja, hogy a bombamerényletekben szereplő nemzetvédelmi alakulatoknak semmi közük sincs az Ébredő Magyarok Egyesületéhez. A törvényszék gróf *Csáky* Károly honvédelmi miniszter tanuvallomása alapján kimondta, hogy a nemzetvédelmi alakulatokat Márffy és társainak közveszélyes müködése miatt fel kellett oszlatni. A tábla viszont arra a megállapitásra jutott, hogy *a törvényszék tévesen mérlegelte a miniszter vallomását* és az elsőfoku itélettel szemben megállapitja, hogy Márffy és társai a terhükre rótt cselekmények legnagyobb részét nem követték el. A törvényszéknek azt a megállapitását, hogy *Kasnyik* János öngyilkosságát a Márffy-féle vérbiróság idézte elő, nem fogadta el a tábla.

Ballábas itélet

A törvényszék itéletének a vádlottakat ért állitólagos bántalmazásokra vonatkozó részével foglalkozik ezután az indokolás. A vádlottak azzal védekeztek, hogy a rendőrségen bántalmazták őket. A törvényszék megállapitotta, hogy *ennek érdembeli elbirálása nem tartozik a biróság elé,* a törvényszék mégis érdemben elbirálta a bántalmazások ügyét. Most már a királyi itélőtáblának azzal kell foglalkoznia, hogy ezen az alapon a nyomozás adatai elfogadhatók-e vagy sem? A törvényszék álláspontja szerint még csak valószinüsiteni sem sikerült a vádlottknak azt, hogy őket bántalmazták volna és a rendőrségen a beismerő vallomást belőlük erőszakkal csikarták volna ki. *A törvényszéknek ezt az álláspontját a tábla nem teszi magáévá.* Több tanu vallomása cáfolta ezt a tábla előtt. Márffy és Varga *ballábukon* sérülést szenvedtek. Marosi édesanyja szintén azt vallotta, hogy a vádlottakat verték.

Az erzsébetvárosi merénylet

A tábla elfogadta a törvényszéknek az erzsébetvárosi merényletre vonatkozó *ténymegállapitásait,* ellenben az azokból levont következtetéseket már nem.

— Marosi Károly ugyan beismerte a büncselekményt — mondja a táblai indokolás — de később visszavonta és a tábla a tagadását fogadja el.

Terhelő vallomást tett *Radó* József vádlott is, azonban *vallomását a tábla nem fogadhatta el hiteles kutfőnek,* mert hősködő, dicsekvő fiatalember. Vallomásaiban fontos tények homlokegyenest ellenkeznek egymással. Először azt vallotta, hogy saját észleleteiből nem tud semmit az erzsébetvárosi bombamerényletről, csak Marositól tudja a dolgokat. Másodszor azt állitotta, hogy mindent maga látott, de még semmiben nem vett részt. A bombát szombaton délután öt órakor helyezték el a körben. Harmadszor már egyenesen tettesként állitja be magát a bombamerényletbe, ekkor azt állitja, hogy a bombát vasárnap délelőtt helyezték el. Negyedszer szombaton félkilencre teszi a bomba elhelyezésének idejét. Van olyan vallomása is, hogy egyedül saját maga helyezte el a bombát. Az itélőtábla, amikor mérlegre tette Radó József vallomását, látta, hogy még a legelemibb tényekben is, például a bomba elhelyezésének napja, napszaka, még ebben is eltérő vallomásokat tett állandóan Radó József. Radó vallomását tehát, amelyre tulajdonképpen az egész törvényszéki itélet alapszik, hitelt érdemlőnek elfogadni nem tudta.

A további indokolásban a biróság megállapitja, hogy *Márffy* az Erzsébetvárosi Demokrata Kör elleni bombamerénylet napján nem tartózkodott Budapesten, hanem hazament szüleihez Kismegyerre, ahol *április 2-án a templomban látták.* Márffy alibijét bizonyitja, hogy Kismegyeren a bombamerénylet napján *táviratot vezetett be az apja által vezetett táviró-könyvbe* és a távirat, ahogy a szombathelyi üzletvezetőség megállapitotta, *elment és rendesen megérkezett a küldő állomásra.* A biróság mindezekből kétségtelenül beigazolva látja Márffynak azt az állitását, hogy *a bombamerényletkor nem tartózkodhatott a Demokrata Körben.*

Radó és *Marosi* visszavont vallomásukban azt állitották, hogy *Kasnyik* János is résztvett az erzsébetvárosi bombamerényletben és ott volt a Demokrata Körben. Ezzel szemben azonban tanuk vallották, hogy *Kasnyikot* a bombamerénylet idején *Rákospalotán a templomban látták.*

Elek Hugó tanu szerint a robbanás napján délben Márffy az erzsébetvárosi körben volt; megállapitotta a biróság azonban, hogy *ugyanekkor Márffy az Iparbankban teljesitett szolgálatot.*

A tábla megállapitotta azt is, hogy az Ébredő Magyarok ferencvárosi helyiségében tetszés szerint nem lehetett gyüléseket tartani, *még kevésbé bombákat elhelyezni.* Az, hogy a helyszini szemle alkalmával Radó megmutatta, hol van az a fütőtest, *melybe a bombát elhelyezték,* a biróság szerint nem bizonyit semmit, mert a vádlott ilyen *helyi ismeretre könnyen szert tehetett az ujságok szines leirásaiból.*

A Koháry-uccai merénylet ügyében Márffy és Horváth-Halas alibit bizonyitottak: a merénylet idején a tanuk szerint *Márffy Pannonhalmán, Horváth-Halas Pécsett tartózkodott.*

A Rassay Károly elleni merénylet ügyében a tábla megváltoztatta az elsőfoku biróság itéletét és *fölmentette a vádlottakat,* mert ámbár Marosi beismerte a vizsgálóbiró előtt, hogy a bombát ő küldte Rassaynak és a hordár is felismerte Marosit, mint a bomba küldőjét, megállapitotta a biróság, hogy *a küldött eszköz nem volt alkalmas emberölésre.* Az indokolás szerint nem képzelhető el, hogy egy *naivul csomagolt ovomaltinos dobozt valaki azzal a husz kilogrammos feszitőerővel bontson fel, mely a robbanás előidézéséhez szükséges.* Ebben az esetben csak kihágásról lehet szó, de ez viszont már elévült.

A Miklós Andor elleni merénylet ügyében a tábla nem találta Márffy és Szász József bünösségét beigazoltnak, miután a hordár nem ismerte fel őket, *más bizonyiték viszont nem merült fel ellenük.*

Megállapitotta a tábla, hogy a fenyegető leveleket a vádlottak irták és ezért *közcsendháboritásban mondotta ki őket bünösnek.*

A francia követség elleni merénylet ügyében *a tábla megállapitotta Márffy bünösségét,* amit maga Márffy is beismert a fogházból kicsempészett egyik levelében. A biróság enyhitő körülménynek vette Márffy büntetlen előéletét, exaltált természetét és azt, hogy *cselekedetét nem aljas indokból, hanem egy vélt magasabb cél szolgálatában követte el.*

Az itélet kihirdetése után a főügyész fentartotta *összes semmiségi panaszait és a vádlottak további fogvatartását inditványozta. Márffy* semmiségi panaszt jelentett be, mert *nem engedték alibit bizonyitani a francia követség elleni merénylet ügyében.*

A tábla Márffy további fogvatartását és *a többi vádlott szabadlábrahelyezését rendelte el.*

A vádlottakat ezután autón a gyüjtőfogházba szállitották.

Ellenzéki politikusok az itéletről

A tábla itélete politikai körökben nagy feltünést keltett. *Fábián* Béla dr. az itéletről a következőket mondotta:

— Csodálkozom azon, hogy a főügyész, aki a szolnoki itélet ellen nem felebbezett, most *fentartotta semmiségi panaszait.* Maga az itélet azonban nem lepett meg.

Horváth Zoltán igy nyilatkozott:

— Meg vagyok róla győződve, hogy a Kuria megváltoztatja a tábla itéletét és az elsőfoku biróság itéletét hagyja helyben. Mindenesetre különös, hogy Beniczkyt egy nem jogerős itélet alapján *letartóztatták,* a bombamerénylet felmentett vádlottjait pedig — akik közül egyet a törvényszék halálra itélt — a tábla szabadlábra helyezte.

Rupert Rezső az itélettel kapcsolatban a szerdai napon interpellációt nyujtott be, amelyben kérdést intéz a kormányhoz, hogy hajlandó-e a csongrádi és a Márffy-pör tanulságait levonni és intézkedni aziránt, hogy az esküdtbiróság intézményét visszaállitsák.

DRÓTKÖTELEKET
szigetelt és csupasz rézhuzalokat,
izzólámpazsinórokat, antenadrótokat, ólomkábeleket elsőrendü minőségben, jutányos áron szállit a Novisadi Kábelgyár (Radnička ul. 2.)
Telefon: 121. 4433

Tenoristák sztrájkja

Szünetelnek az előadások a bukaresti operaházban

Bukarestből jelentik: A bukaresti opera napok óta incidensek és izgalmak szinhelye. Az opera vezetősége ugyanis egy idő óta a dalszinház rendes személyzetét alig foglalkoztatja és helyette magas fellépődijak mellett külföldi vendégeket szerepeltet. A müintézetnek ez az eljárása váltott ki az énekesekből olyan elkeseredést, amely most nyilt harccá fajult.

A napokban a bukaresti közönség *Marinescu* Emil énekest ünnepelte az Operaházban. Marinescu az ovációkat arra használta fel, hogy a rivalda világitása mellett a függönyök előtt *Lepadatu* kultuszminiszter jelenlétében keményhangu nyi atkozatban dorgálta meg az opera vezetőségét azért, mert állandóan külföldieket vendégszerepeltet. A szinházi botrány következtében Lepadatu kultuszminiszter kénytelen volt a nézőteret elhagyni.

Az Operaházban a botrányok másnap megismétlődtek. A Sevillai borbély előadása alatt ugyanis *Istrati* Figaro szerepének eléneklése helyett a közönségnek egy nyilatkozatot olvasott fel, melyben bejelentette, hogy több társával együtt csatlakozik Marinescu felfogásához és az Operaház személyzete inkább sztrájkba lép, semhogy az idegenek vendégszereplését tovább türjék. Istratit nyilatkozatáért nyomban elbocsájtották az Operaház kötelékéből, aminek sulyos következményei támadtak, mert a bukaresti opera énekes személyzete a müszakiakkal együtt szolidaritást vállalt Istratival, amelynek viszont az lett a következménye, hogy az opera vezetősége a külföldön tartózkodó *Barilescu* távollétében a renitenskedő müvészeket kizárta.

Ez a kizárás teljessé tette a bukaresti opera botrányát, mert most már a müintézet egész személyzete szolidáris a kizártakkal és mindaddig nem hajlandók szinpadra lépni, amig a botrányt el nem simitják és rendet nem teremtenek. A bukaresti operában előreláthatólag az előadások néhány napig szünetelni fognak.

KÉPTELEN KRÓNIKA

A PAPAGÁLY egy tarka madár, egyenesen az őserdőből szalajtva. Ám az idő halad és a papagályok is lépést tudnak tartani a korral. Hoolvoy angliai községben most zajlottak le a községi választások, amelyeket széleskörü agitáció előzött meg. Különösen a szocialisták és a kommunisták ellen korteskedtek hevesen a polgári pártok zászlóhordozói. A választások reggelén a választási helyiség előtti telefondrótra egy jóképü, sikkes, kifogástalan eleganciáju papagály telepedett, amely teli torokkal rikácsolta a szavazó tömegre:

— *Le a szocialistákkal, le a kommunistákkal!*

A tömegben tartózkodó szocialisták és kommunisták eleinte csak tréfának vették a dolgot, de később, amikor a papagály mind hangosabb és agresszivebb magatartást tanusitott, kövekkel és botokkal próbálták elhallgattatni. Ám a papagály nem hagyta magát leszerelni, valósággal dühbe gurult és még ádázabbul agitált a kommunisták ellen. És tényleg: komoly szónoki sikerei voltak. Az ellenzéki pártok vezetői felháborodottan siettek a rendőrségre jelenteni a szokatlan korteskedést, de a rendőrség nem avatkozott bele a dologba, mondván, hogy Angliában mindenkinek jogában áll kifejteni és hirdetni az elveit. De a papagály dicsősége nem tartott sokáig. A tömegből kivált egy fiatal munkás, gummipaittyát vett elő a zsebéből és egy jólirányzott kaviccsal leteritette a kellemetlenkedő papagályt, a mely holtan terült el az urnák fölött. Ő volt a választási küzdelem első és utolsó halottja.

FÉRJET VESZEK MAGAS ÁRON. Ilyen cimmel jelent meg egy érdekes apróhirdetés a chikágói lapokban. A hirdetés további szövege igy szól:

»*1000 dollárért* vásárolnék magamnak egy férjet. Kor, vallás, foglalkozás, előélet, anyagi helyzet, külső teljesen mellékes. A férjre csak négy hónapig van szükségem. Ajánlatokat a lap kiadójába kérek.«

Az apróhirdetésnek bámulatos hatása volt. Többek közt egy előkelő cipészüzlet előkelő segédje is leadta cimét a lap kiadóhivatalában. Fél óra mulva a cipészüzlet előtt elegáns autó állt meg, amelyből egy nő szállt ki. Az üzlet elősiető tulajdonosától a segéd ur iránt érdeklődött. Amerikában minden oly gyorsan megy akár az álom. Félóra mulva már frakkban állt *menyasszonyával* az oltár előtt.

A szemfüles amerikai riporterek kinyomozták, hogy a férjkereső lány, aki mindössze huszonegyéves, néhány hónappal ezelőtt nagy birtokot örökölt Oregonban nagybátyjától, aki végrendeletében kikötötte, hogy a birtok csak akkor szállhat unokahugára, ha férjhez megy. Az örökösnő, akinek szülei már rég elhaltak, leány is szeretett volna maradni, de földbirtokos is. Mit csinál ilyen helyzetben egy amerikai nő? Férjet vásárol magának. Potom áron. Azzal a kikötéssel, hogy négy hónap mulva elválik tőle. Hát ez majd meg elválik, hogy a cipészsegéd hajlandó lesz-e elválni. Ilyen az én szerencsém. Ennek a nőnek is pont Amerikában kell élni és nem Szuboticán.

(sj.)

Megnyilt az olasz kamara uj ülésszaka

Mussolini beszéde a fasiszmus jövőjéről

Rómából jelentik: A kamara uj ülésszakát szerdán nyitották meg. Az ülésen mintegy négyszáz képviselő jelent meg és a karzatok zsufolásig megteltek közönséggel. Az aventinói ellenzék távol maradt és az ellenzék közül csak *Giolitti* és néhány hive vett részt az ülésen.

Az elnök megnyitó szavai után *Mussolini* emelkedett szólásra, akit a képviselők percekig tartó ovációkkal üdvözöltek. *Mussolini* előbb a külpolitikai helyzettel foglalkozott és mint a fasizmus nagy sikerét emelte ki, hogy Olaszország amerikai adósságai rendezésére sikerült megkötni az egyezményt.

Áttért ezután a belpolitikai helyzet ismertetésére és kijelentette, hogy *a fasizmus nem dolgozhat együtt az ellenzékkel.*

— Az ellenem tervezett merényletnek nincs nagy jelentősége — mondotta *Mussolini* — az nem egyéb, mint egy gyülölettől eltelt ember bosszumüve. A fasizmus ellen az egész világ összeesküdött, a külföldön drótsövényeket állitanak fel ellene, mégsem lehet gátat vetni ennek az irányzatnak, amelynek Olaszország ujjászületését köszönheti.

A fasiszta képviselők Mussolini beszédét zajos tapssal fogadták.

Kinos incidens a nagyköveti tanács ülésén

Foch marsall ingerülten elhagyta az ülést

Párisból jelentik: A lapok azt irják, hogy a nagyköveti tanács ülésén kinos incidens játszódott le *Foch* marsall és a jelen volt nagykövetek közt.

Foch a tanács ülésén a nagykövetek döntő kérdésére, hogy *Németország teljesitette-e leszerelő kötelezettségét, — nemmel válaszolt.* Mikor a nagykövetek erre kijelentették, hogy Németország a még fennmaradó kötelezettségeinek feltétlenül eleget fog tenni, *Foch megjegyezte, hogy ez egyáltalában nem bizonyos.*

A tárgyalás további folyamán, a mikor a kölni zóna kiüritése került szóba, a marsall már *megtagadta a további felvilágositásokat és kijelentette, hogy a nagykövetekre bizza a döntést.* Ezután hirtelen felkelt és azzal az *ingerült megjegyzéssel, hogy ő ugyis csak technikai tanácsadó, elhagyta az ülést.*

Diplomáciai körökben élénk megbeszélés tárgyát képezte ez az incidens, amely valószinüleg nem fog *következmények nélkül maradni.*

Megkezdődött az angol alsóház vitája a locarnói szerződésről

Chamberlain és Macdonald beszéde

Londonból jelentik: Az alsóház szerda délutáni ülésén tartotta meg *Chamberlain* nagy beszédét *a locarnói szerződésről.*

Sajnálkozását fejezte ki a fölött, hogy az ellenzék módositó inditványokat nyujtott be és igy a locarnói szerződés elfogadása nem lesz egyhangu. A locarnói szerződés — mondotta *Chamberlain* — eloszlatja a népek egymás iránti bizalmatlanságát és megszünteti az ujabb háborutól való félelmet. *Az angol kormány Locarnóban folytatta a Macdonald által megkezdett békepolitikát — Locarnó az eljövendő leszerelési szerződések előjele.* Az angol kormány azt óhajtja, hogy *a Népszövetség egyetemes legyen. Tisztára Oroszországtól függ, hogy belép-e a Népszövetségbe.*

Locarnó — folytatta *Chamberlain* — nem irányul senki ellen, senkire sem veszélyes. *Németország és Franciaország egyenlően vannak kötelezve egymás iránt, Nagybritannia és Olaszország pedig mint garantáló hatalmak egyenlően vannak kötelezve Németország, Franciaország és Belgium iránt.*

Minden remény meg van arra, hogy *az emberiség a történelem egy uj lapjához érkezik el.* A nemzetek komolyan dolgoznak azon, hogy egymással békés egyetértésben éljenek — fejezte be beszédét a külügyminiszter.

Macdonald, a munkáspárt vezére szólalt fel ezután nagy érdeklődés mellett.

— Németország belépése a Népszövetségbe — mondotta *Macdonald* — többet ért, mint husz szerződés. Nagyjelentőségü, hogy Locarnóban elfogadták a döntőbiróság intézményét. Végül felszólitotta Macdonald a kormányt, hogy tegyen lépéseket a háborus szellem utolsó maradványának, *a nagykövetek tanácsának megszüntetése iránt.*

Kedélyes rablógyilkos

Életfogytiglani fegyházra itélték az olasz Csarugát

Pólából jelentik: Collarich Ivo, a rettegett olasz banditavezér, aki három éven keresztül páratlan vakmerőséggel fosztogatta az isztriai partvidék városait, hétfőn délelőtt másodszor állt a pólai törvényszék előtt.

Collarichot rengeteg lopás, rablás, gyujtogatás és három rendbeli gyilkosság miatt a pólai törvényszék ez év juniusában halálra itélte. A rablógyilkos védőügyvédjének előterjesztésére uj bizonyitási eljárást rendeltek el az ügyben.

Az uj tárgyalás folyamán mintegy nyolcvan ujonnan bejelentett tanut hallgatott ki a biróság.

A pólai törvényszék tanácskozótermét zsufolásig megtöltötte a hallgatóság, mert Collarich Olaszországban Csarugához hasonló legendás hirre tett szert. Feszült érdeklődés mellett olvasták föl előtte az itéletet, amely szerint a biróság életfogytiglani fegyházra itéli. Az itélet kimondja, hogy a vádlott tizenegy évig külön cellában helyezendő el. A rablógyilkos cinikusan azt kérte, hogy egészitsék ki tizenöt évre a külön cellabüntetést, hogy ez alatt módjában legyen a biróság gyarlóságán elmélkedni.

Reinitz Jakab ujra biróság elé kerül

Rozmaring meggyilkolásával vádolják

Szatmárról jelentik: Az ügyészség vádiratot adott be az életfogytiglani fegyházra itélt *Reinitz* Jakab ellen *Rozmaring* Jenő kereskedő meggyilkolása miatt.

Reinitz Jakabot tudvalevőleg Grosz Hermann meggyilkolása miatt itélték életfogytiglani fegyházra, az itélet azonban még nem jogerős, mert Reinitz felebbezett a legfelső semmitőszékhez. Reinitzot legutóbb csak egy gyilkosságért vonták felelősségre, azonban hat gyilkosság terheli lelkiismeretét, de ezek közül csak Grosz Hermann és Rozmaring Jenő meggyilkolása tartozik a román igazságszolgáltatás hatáskörébe, mig a többinek az aktái a csehszlovákiai biróság előtt vannak. Most, hogy Grosz Hermann meggyilkolása miatt Reinitz Jakabot elitélték, sor kerül a Rozmaring-ügy főtárgyalására is.

Rozmaring Jenő holttestét a reszegpiskolti mezőn a disznók turták ki a földből. Megállapitható volt, hogy előzőleg a meggyilkolt fiatalember Reinitz Jakab társaságában járt a környéken s akkoriban nagyobb pénzösszeget hordott magánál. A jelek szerint kétségkivül Reinitz ölte meg és rabolta ki Rozmaring Jenőt.

BLONDEL KÉPKERET VITRIN

melyek speciálisan berendezett saját üzemünkben készülnek

ALKALMI AJÁNDÉK TÁRGYAK

LEGOLCSÓBBAN

BRAĆA KUNETZ

főtéri üzletében szerezhetők be

ALAPITTATOTT 1884. 9294

HIREK

Éjféli bál

Éjjel, ha jelt ád a déli szél,
átkozott csavargó, déli szél,
megrázza üstökét az erdő
és a holdfényes térre kilép.

A mezőn hol minden szüz virág
illatos, édeske szép virág,
lelkek osonnak a föld alatt,
gyökérbe fogózva, nesztelen.

A föld alatt vannak városok,
faluk, tanyák és fővárosok,
honnan csatákra kél a lélek,
ha földi, fenti, emléke fáj.

Ó,,mi lenne ha minden erdő,
nagyszakállu kifosztott erdő,
összeverődne bosszu-hadba
s megrohanná a baltás várost?

Város, városom, kenyéradóm,
én álmos, álnok kenyéradóm,
szeretőt adtál és vágyakat,
étvágyat, ldzat és szárnyakat,

ám ha jött az éj a kert alatt,
eljöttél te is szárnya alatt,
s mit reggel adtál uri keggyel,
mind visszaloptad kamatostul.

De nagy vagy világ, rut Góliát,
csudálatos arany Góliát,
a Góliátnál Góliátabb,
ki korbácsot adsz, nem glóriát.

De ma mégis: mi vagyunk a hid,
az élet partjain véres hid,
s a hidnak a rendeltetése,
hogy végigtapodjanak rajta.

Ur, paraszt, asszony s gyereklábak,
bus bakkancsok és mezitlábak
s cipellők, mik táncolva járnak
mint szüreti szőlőtaposók.

Ó, fussunk innen, mert jön az ár,
nagy, égigérő harapós ár,
s akinek elharapja torkát,
hollóknak lesz a lakomája.

Itt hiába jön haddal a tüz,
vörös, rikoltó haddal a tüz,
csak kérdik: nem az én házam ég?
s báloznak tovább tébolyultan.

Örök bál ez, mind a halálig,
gutaütéses szép halálig,
tyukszemük mellett két gyertya ég,
de a csillagokat sose látják.

Rekedésig szólhat harsona,
az itéletnapi harsona,
majd felnéznek dühös szemekkel
s fordulnak másik oldalukra.

Tamás István.

—

— **A király gyalogsétája Beogradban.** Beogradból jelentik: Alekszandar király Őfelsége Hadzsics tábornok szárnysegéd kiséretében szerdán délután gyalogsétát tett a városban. Őfelségét a járókelők élénk ovációkban részesitették.

— **Beograd város kitüntetése.** Beogradból jelentik: A csehszlovák kormány Beograd várost a cseh hadikereszttel tüntette ki. A kitüntetést ünnepélyes külsőségek között fogják átadni Beograd város polgármesterének.

— **Folytatják a magyar—osztrák kereskedelmi tárgyalásokat.** Bécsből jelentik: Az Ausztria és Magyarország közötti kereskedelmi szerződési tárgyalásokat ujból megkezdték. Az eddigi tanácskozás normális lefolyásu volt és semmiféle nagyobb nehézség a még nyilt kérdések megbeszélésénél nem fordult elő.

— **Hódoló ajándék a pápának.** Bécsből jelentik: Hálából azért az erőteljes segitségért, amelyet XI. Pius pápa Ausztriának a legnagyobb inség idején nyujtott, az osztrák katholikusok képviselői elhatározták, hogy a pápának hódoló ajándékot küldenek. Az ajándék, amelyet Marschall egyetemi tanár, az éremiskola vezetője tervezett, érem, amely laasi márványalapba van beillesztve. A márvány körvonalai a Szent Péter templom körvonalaihoz hasonlitanak.

— **Árvizveszedelem fenyegeti Noviszad környékét.** Noviszadról jelentik: Az utóbbi hetekben az erős esőzések következtében a Duna is megáradt, ugy, hogy több helyen komoly árvizveszedelem fenyeget. Noviszad közelében a Duna vizállása szerdán reggelig 366 centimétert ért el. Tekintve, hogy a Duna felső részéről még mindig erős áradást jelentenek, a hidrotechnikai hivatal bizonyosra veszi a további erős emelkedést és komoly veszedelemmel is számol. Noviszad város vezetősége csütörtök délután ülést tart, amelyen megtárgyalják, hogy milyen intézkedéseket tegyenek a város környékének biztositása érdekében. Noviszad város vezetősége ezzel egyidejüleg a katonai hatóságokkal és a szomszédos községek elöljáróságával is tárgyalásokat kezdett az árvizveszedelem elháritása iránt.

— **Tanügyi hir.** A közoktatásügyi miniszterium Szladics Román petrovoszelói igazgatótanitót a tanitás kötelezettsége alól felmentette s az általa eddig vezetett osztály tanitónőjévé Nikolics Deszánkát nevezte ki.

— *Hétfőn határoznak a noviszadi* **tisztviselőtelkek kicserélése ügyében.** Noviszadról jelentik: A noviszadi városi tanács nemrégen ugy határozott, hogy a tisztviselők részére kiosztott telkek egy részét kicserélik, mert a telkeken a városnak egy előbbi határozata szerint csak emeletes palotákat lehet épiteni. A városi tanács hétfőre hivta össze a házhelykiosztó bizottságot, amely határozni fog a kicserélés módozatairól és egyuttal kijelöli azokat az uj telkeket, amelyeken a tisztviselő-lakások felépülhetnek.

— **Izgatási perek a szombori törvényszéken.** Szomborból jelentik: A szombori törvényszéken dr. Masirevics Brankó törvényszéki elnök büntetőtanácsa szerdán délelőtt két izgatási perben itélkezett. Az egyik ügy vádlottja *Hilkene* Károly vrbászi földmives volt, aki 1923-ban államellenes kijelentést tett. A biróság két hónapi fogházra itélte. A másik pörben Bolvár Ferenc bácsi földmüves volt a vádlott, aki ugyancsak 1923-ban sértő kifejezést használt az állammal szemben. A vádlott ittasságával védekezett. Az ittasságot a törvényszék elfogadta mentségül és ezért Bolvárt felmentette. Az ügyész a felmentő itélet ellen felebbezést jelentett be.

— **Musztafa Kemal basa nem küldött delegációt a Népszövetség uj ülésére.** Konstantinápolyból jelentik: December 7-én kezdődik Genfben a népszövetségi tanács legközelebbi ülésszaka, amelyen többek között a Mossul-kérdés is tárgyalás alá kerül. Az angorai kormány elhatározta, hogy nem küld külön delegációt Genfbe, hanem a berni követet bizza meg Törökország érdekeinek képviseletével.

— **Angol javaslat a buvárnaszádok ellen.** Newyorkból jelentik: A legutóbbi buvárnaszád-szerencsétlenséggel kapcsolatban angol oldalról azt javasolták, hogy a buvárnaszádokat szüntessék be egészen. Ez a javaslat az Egyesült Allamokban nagy érdeklődést keltett. Hir szerint Borah szenátor és Swanson szenátor is ilyen értelemben foglaltak állást, feltéve, hogy ezt a világ valamennyi népének hozzájárulásával lehet megvalósitani.

— **Képkiállitás a szuboticai gimnáziumban.** *Gyorgyevics* Dragoszláv szuboticai főispán a napokban nyitotta meg *Bocarics* Anasztaszije történelmi képkiállitását, amely a szuboticai főgimnázium nagytermében, a második emeleten van elhelyezve. A müvészi érzéssel alkotott képek közül kimagaslik a *Vajdaság egyesülése* nevü kép, amely három méter hosszu és több mint másfél méter magas. A kép a noviszadi városháza dísztermét ábrázolja és eredeti rajz után készült. A képen életnagyságban látható a száztagu szuboticai küldöttség közül *Rajics* Balázs plébános, dr. *Petrovics* János, *Rajcsics* Sándor, *Gyorgyevics* Dragoszláv, *Malagurszki* József és még többen.

— **Megalakult Szentán a szinügyi bizottság.** Szentáról jelentik: Szentán kedden megalakult a szinügyi bizottság, amelynek elnöke dr. Knezsevics Milos polgármester, titkára pedig Peczárszki Iván polgármesteri titkár lett. A választmány tagjai: Vuics János volt országgyülési képviselő, dr. Zagorica Iván és dr. Lolin Milivoj közjegyzők, dr. Ludaics Milos, dr. Peczárszki Brankó ügyvédek, Vojnovics Szvetozár főgimnáziumi tanár, Milosevics Szlavkó kereskedő, Szlávnics Sztevan iparos, Tomics Jován népiskolai igazgató, Mokobrad Gyorgye főgimnáziumi igazgató, Lálics Miladia földbirtokos, Popovics Pavle, a járásbiróság vezetője, Prekarszki Milos plébános, Drakulics Mihajlo főmérnök neje, özv. Peczárszki Györgyné, a Szerb Nőegylet elnöke, Jovanovics Vojiszlávné, Vuics Szávó földbirtokos és Fischer Ármin kereskedő. Választottak még ötven tagu fő- és harminc tagu albizottságot.

— **Cyklon pusztitott az indiai partokon.** Madrasból jelentik: Mangaloreban hatvan tengerész vetődött partra, akik az elmult héten a Malabor-partok vonalában dühöngő cyklon alkalmával különböző hajókon hajótörést szenvedtek. A tengerészek elmondták, hogy mintegy hatvan halásznaszád veszett oda és igen sok ember pusztult el a tengerben.

— **Vasuti banditák ki akarták rabolni egy római bank huszmillió lirás pénzküldeményét.** A Róma—milánói gyorsvonaton — mint egy bolognai távirat jelenti — vakmerő rablókisérlet történt. A Banca d'Italia két hivatalnoka leplombált bőröndökben huszmillió lirát vitt különféle bankjegyekben és idegen valutában. A gyorsvonat egy elsőosztályu kocsiszakaszában őrizték a nagy összeget. Éjszaka arra ébredtek, hogy idegen jár a kupéban. Mire fellármázták az utasokat, már senki sem volt az egész kocsiban, de az egyik bőröndöt felnyitva találták. A vasuti személyzet és a vonaton utazó katonák elállották az ajtókat, aztán vészjelet adtak, mire a vonat megállott és két kocsi között az ütközőn megpillantottak egy kuporgó embert. Átkutatták az egész vonatot és még három vasuti rablót fogtak el. Mindössze negyvenezer lira volt náluk bankjegykötegekben.

— **Elsülyedt egy amerikai gőzös.** Londonból jelentik: A „Marcelle" amerikai gőzös az uj-fundlandi partoknál hajótörést szenvedett és egész legénységével elsülyedt.

— **A Tiszamentén is megkezdődött az adóstatárium.** Szentáról jelentik: A szentai pénzügyigazgatóság rendeletére a tiszamenti falvakban huszonnyolc millió dinár adóhátralék behajtására megkezdték az adóvégrehajtásokat. A horribilis adóhátralékot tiz napon belül akarják behajtani.

— **Éjszakai lövöldözés a szentai főuccán. Szentáról jelentik: Krivokopics Bózsó volt montenegrói kapitány, jelenleg szentai telepes négy társával a hármas számu bérkocsin kedden este kilenc óra felé kihajtottak a főuccán a vasuti állomásra és az egész uton folyton lövöldöztek. A golyók senkiben sem tettek kárt. A rendőrség megindította az uccai lövöldözők ellen az eljárást.**

— **Német fajvédők gyülése a locarnói szerződés ellen.** Berlinből jelentik: A német hazafias szervezetek ülést tartottak, amelyen arról folytattak megbeszélést, hogy milyen eszközökkel hiusitsák meg a locarnoi szerződés aláirását. A tárgyalások folyamán az a terv merült fel, hogy államcsiny utján akadályozzák meg Hindenburgot a szerződés aláirásában. A végleges határozatot azonban még nem hozták nyilvánosságra.

— **Pusztitó orkán az izlandi partokon.** Londonból jelentik: Az izlandi partokon napok óta borzalmas orkán dühöng. A viharnak sok emberáldozata van.

— **Vásárosok leszurtak egy vukovári fuvarost.** Vukovárról jelentik: Az elmult vasárnap megtartott vukovári országos vásáron vásárosok szóváltásba elegyedtek egy Meser nevü vukovári fuvarossal. A szóváltásból tettlegesség lett és a vásárosok egyike az országuton sziven szurta Meseri, aki azonnal meghalt. A gyilkos a tett elkövetése után kocsijára ült és elhajtott. A megindított nyomozás során a csendőrség eddig még nem tudta a gyilkos és társai kilétét megállapitani.

— **Hindenburg távirata Krupphoz.** Berlinből jelentik: Hindenburg birodalmi elnök Kruppnak táviratban fejezte ki részvétét az őt ért autószerencsétlenség fölött.

— **Emelkedik a bécsi munkanélküliség.** Bécsből jelentik: A bécsi munkanélküliek száma november első felében 69.221-re emelkedett.

— **Tanügyi hirek.** A közoktatásügyi minisztérium Svantner Irén stara-bacseji polgári iskolai tanárnőt a szuboticai leánypolgári iskolához helyezte át.

— **A Charleston-strut, a soványitó tánc bevonult már Párisba is.** Párisból jelentik: Párisba hivatalosan is bevonult a legmozgalmasabb tánc, a Charleston-strut. Párisban Stilt-nek, a francia táncmesterek uniója alelnökének a szalonjában játszódott le a nagy esemény. Az ünnepi premieren megjelentek a táncmüvészet legkiválóbb párisi képviselői. Raymond, a párisi Opera balettmestere táncolta el a Charleston-strutöt, majd pedig előadást tartott a legujabb tánc eredetéről. Eszerint ezt a táncot az egyik kis Carolina-sziget négerei találták ki és a négertáncot az idén importálták Londonba, ahol a West End előkelő társaságában csakhamar népszerü lett.

— **Tizennégy nap rágalmazásért.** Noviszadról jelentik: A noviszadi felebbviteli biróság szerdán tárgyalta Klaics Vlada és Duskov Mita kikindai lakosok rágalmazási pörét, akik azzal vádolták meg Terzin Mladen kikindai rendőrt, hogy meg hagyta magát vesztegetni. A kikindai járásbiróság még annak idején tizennégynapi elzárásra itélte a rágalmazókat. Az ügy felebbezés folytán a noviszadi biróság elé került, amely szerdai tárgyalásán helybenhagyta az elsőfoku itéletet.

— **Kinevezés.** A belügyminisztérium Dimitrijevics Csedomirt, az állami titkos rendőrség volt főnökhelyettesét, a szuboticai vasuti államrendőrség főnökhelyettesévé nevezte ki.

— **Sulyos testi sértésért egyhónapi fogház.** Noviszadról jelentik: *Radics* Paja sajkásszentiváni lakos a mult év januárjában rálőtt Prelich Jakab kovilj-szentiváni földmüvesre, akit a golyó a szemen talált, ugy, hogy Prelich megvakult. A noviszadi törvényszék szerdán délelőtt tárgyalta ezt az ügyet. Mivel bebizonyosodott, hogy a fegyver véletlenül sült el, a biróság egyhónapi fogházra és ötnapi elzárásra átváltoztatható ezer dinár pénzbirságra itélte Radicsot. Az államügyész és az elitélt megnyugodtak az itéletben.

— Meghalt a szentai Gazdakör alapitója. Szentáról jelentik: Nagyragyogó János földbirtokos, a szentai Gazdakör alapitója, kedden éjjel hatvankilenc éves korában meghalt.

— Zsidó hitközségi választás Szentán. Szentáról jelentik: A szentai ortodox zsidó hitközség december hatodikán tartja a hitközségi gyülést, amelyen megválasztják a hitközségi elöljáróságát. A választás titkos szavazással történik.

— Többszáz nazarénus imaházat zártak be Bácskában és Baranyában. Szomborból jelentik: A szombori megyeházához szerdán érkezett meg a belügyminiszteri rendelet, amely a nazarénus imaházak bezárásáról intézkedik. A rendelet értelmében Bácskaban és Baranyában többszáz imaház bezárására kerül sor.

— Letartóztatott lapszerkesztő. Beogradból jelentik: Jovovics Pantelija ujságirót, a „Narodna Tribuna“ szerkesztőjét a rendőrség letartóztatta és a pozseraváci fogházba szállitotta, hogy a sajtóvétségért rámért büntetését kitöltse.

— A szovjet kormány nem lép be a Népszövetségbe. Moszkvából jelentik: Az utóbbi időben francia, angol és belga lapok többször felvetették a kérdést, hogy Szovjet-Oroszország kormánya nem látja-e elérkezettnek az időt a locarnói konferencia után, hogy csatlakozzék a Népszövetséghez. Az Izvestija legutóbbi számában vezércikket ir erről a kérdésről és azt válaszolja a külföldi sajtónak, hogy német birodalmi lapok is tévednek, ha azt hiszik, hogy a locarnói egyezmények következtében megváltozott a helyzet. Az orosz szovjetkormány nem változtatja meg régi álláspontját és a szovjetunió nem lép be a Népszövetségbe.

— A bécsi tőzsdén jegyzik az orosz pénzt. Bécsből jelentik: A cservonec jegyzése iránti tárgyalásokat kedden befejezték. Az orosz pénzt 3654 shillinggel jegyzik.

— Eljegyzés. Schwarcz Márta (Zsabalj) és Weiss Dezső (Senta) jegyesek. (Külön értesités helyett.)

— Sürü köd Berlin uccáin. Berlinből jelentik: Szerdán sürü köd ereszkedett le a fővárosra. A forgalmat csak a legnagyobb elővigyázatossággal sikerült lebonyolitani, de még igy is temérdek baleset történt. A villamoskocsik csak lépésben járhattak, összetorlódtak és akadályozták a gyalogközlekedést. Estére valamit ritkult a sürü köd.

— A szuboticai Népkör társasvacsorája. A szuboticai Népkör november hó huszonegyedikén, szombaton este félkilenc órakor társasvacsorát rendez. A vacsora tiszta jövedelmét a Népkör épitési alapjára forditják.

— Dikiccsel leszurta feleségét egy debreceni suszter. Debrecenből jelentik: Kedden csaknem halálos végü féltékenységi dráma játszódott le Debrecenben. Lázár János cipész évek óta civakodott feleségével, akinek kikapós természete miatt állandóan féltékenykedett. Két évvel ezelőtt az asszony már maróluggal leöntötte férjét, aki ennek következtében jobb szemevilágát elvesztette. Kedden a cipész, mielőtt bement volna lakásába, betekintett az ablakon és feleségét egy férfivel látta társalogni. Berohant, feleségét kihurcolta az udvarra, leteperte a földre és egy dikiccsel az asszony mellébe szurt. A szurás a sziv alatt hatolt be, de a kés a bordában megakadt és igy sulyosabb sérülést az asszony nem szenvedett. Azonnal értesitették a rendőrséget, ahonnan detektivek és rendőrök jelentek meg a helyszinen, a merénylő férjet azonban csak hosszas kutatás után találták meg a hatodik szomszédban a tüzhely mellett nyugodtan pipázgatva. Kihallgatása során azzal védekezett, hogy nem emlékszik arra, hogy mit cselekedett. Letartóztatták.

— Goethe visszakapta a becsületrendjelet. Párisból jelentik: Ismeretes dolog, hogy a háboru alatt a franciák minden ellenséges állampolgár becsületrendjét törölték. Csak kevesen tudják, hogy Goethe is tulajdonosa volt ennek a rendjelnek. A világháboru következtében őt is megfosztották ettől a rendjeltől. Most azután megtörtént Párisban Goethe rehabilitációja. A francia kormány, amely már több izben bizonyitotta be a németekhez való közeledési szándékát, ezt azzal is dokumentálta, hogy Goethének a becsületrend lovagjainak névsorából való törlését semmisnek nyilvánitotta s igy a weimari nagy halott nyugodtan aludhatja tovább örök álmát, mert joggal viselheti is temérdek rendjele közt a becsületrend lovagkeresztjét.

— Tizenhárom aranygyürüt és husz arany karkötőt találtak Tutankámen arany koporsójában. Londonból jelentik: Tutankámen fáraó mumiájának kiemeléséről a kairói kormány hivatalos jegyzőkönyvet adott ki, amely uj részleteket tartalmaz. A külső szarkofágból kiemelték a belső aranykoporsót, azt felnyitották és előkerült a mumia. A koporsóban temérdek arany amuletet és ékszereket találtak, amelyek között tizenhárom szinarany gyürü és husz arany karkötő van. A belső koporsót vastag aranylemezek fedik, amelyek közül kettőn dombormüben látszik Felső-Egyiptom keselyüjének és Alsó-Egyiptom kigyójának müvészi faragása. A fáraó fejét arany álarc fedi, amelyet még nem emeltek le az arcról, ez csak a legközelebbi napokban fog megtörténni és a szakértők remélik, hogy az arc az arany védőálare alatt jobb állapotban maradt az utókorra, mint a test többi része.

— Hatszáz tanu egy berlini botránypörben. Berlinből jelentik: A törvényszék tárgyalásra tüzte ki báró *Lützow* volt iskolaigazgató bünpörét, amelynél terjedelmesebb még nem fordult elő német törvényszéken. Báró Lützowot azzal vádolja az ügyészség, hogy mint a zosseni országos állami nevelőintézet igazgatója, évek során hetvenhat tanitványát megrontotta. A tárgyalásra hatszáz tanu van megidézve, mind olyanok, akik ebből az intézetből kerültek ki.

— Véresre vertek egy budapesti artistanőt a vendégei. Budapestről jelentik: Az ujpesti Árpád-uccán szerdán a kora reggeli órákban robogva vágtatott végig egy autó, amelyből segélykiáltások hallatszottak. Egy rendőr megállásra kényszeritette az autót, amelynek ülésén vérbeboritott arccal, félig letépett selyemruhájában feküdt Munkácsi Károlyné huszonhatéves artistanő. Két utas, akik szintén bent voltak a kocsiban, már szökni készült, amikor a rendőr lefogta őket és az egész társaságot bekisérte az ujpesti rendőrkapitányságra. A kihallgatások során kiderült, hogy a két részeg utitárs a hajnali órákban véresre verte az artistanőt. Azzal védekeztek, hogy teljesen ittasak voltak. Őrizetbe vették őket.

— Sulyos baleset a prágai nemzeti szinház szinpadán. Prágából jelentik: Sedlaczek Anna, a cseh nemzeti szinház drámai müvésznője, a keddi előadáson szerencsétlenül járt. Shaw Caesar és Cleopatráját játszották, amelyben a müvésznőnek a tengerbe kell ugrania. Ez alatt történt, hogy egy hosszu hegyes szeg belefuródott a lábába és a müvésznő csak a legnagyobb megerőltetéssel tudta végigjátszani szerepét. A müvésznő lábát megröntgenezték s orvosi vélemény szerint gyógykezelése olyan hosszu ideig fog tartani, hogy ebben az idényben nem léphet föl többé.

Lakásberendezések, hálók, ebédlők, uriszobák, stb. stb. egyszerübb és diszesebb kivitelben legolcsóbban Braća Goldner jégszekrény, fabutor és rézárugyárában szerezhetők be. Subotica, Jugovića ul. 20.

— A sztapári gyilkosság a szombori törvényszék előtt. Szomborból jelentik: A szombori törvényszéken csütörtökön tárgyalják Lázics Gyuró, Lukics Mladen és Kostyin Lázár sztapári földmivesek bünügyét. A vádlottak 1921 februárjában meggyilkolták Kludzsics Zsivo sztapári földmivest.

— Az osztrák szocialisták uj pártvezetőséget választottak. Bécsből jelentik: Az osztrák szocialista párt országos pártgyülése befejeződött. Az uj pártvezetőséget a következőkép választották meg: elnök lett Seitz polgármester, helyettesei Bauer Ottó és Tomsik képviselők, pénztáros Ellenbogen képviselő, párttitkárok pedig Danneberg és Deutsch képviselők. Az Arbeiter-Zeitung főszerkesztői állásában megerősitették Austernitzet.

— Tizenhároméves menyasszony. Mohácsról jelentik: Csávoly községben házasságra lépett Osztheimer Rózsi tizenhárom éves leány Folkmann Jakab husz éves fiatalemberrel. A vőlegény és a menyasszony a község leggazdagabb családjának ivadéka. A lakodalomra meghivott négyszáz vendég ellátásához levágtak két tehenet, négy borjut, nyolc hizott sertést, huszonnyolc szopósmalacot, tiz bárányt, háromszáz tyukot, kacsát, libát, pulykát, kakast és csirkét. A tésztákhoz kétezer darab tojást használtak fel, a kenyér és házisütemény készitéséhez pedig három métermázsa lisztet.

— Szomborban betörésért letartóztattak egy rovottmultu nőt. Szomborból jelentik: Turi János szombori mehanikusnak a Vojvoda Putnik Vénácon levő lakásán vasárnap betörő járt, aki hasmincezer dinár értékü fehérnemüt és kétezer dinár készpénzt lopott el. A rendőrség szerdán letartóztatta Kovács Rózi rovottmultu nőt, aki ellen sulyos gyanuokok merültek fel.

— Eljegyzés. Meisl Elza urleányt Somborból eljegyezte Neuhaus Sándor Suboticán. (Minden külön értesités helyett.)

— Mükedvelő előadás Petrovoszelón. A petrovoszelói katolikus legényegylet november 22-én, vasárnap előadja Csik Károlynak a „Legényfurfang“ cimü három felvonásos népszinmüvét. A darabban Eördögh István, Szécsi András, Török Sándor, Katona Erzsike, Lukács Erzsike, Goór Mariska, Öregh Juliska, Tóbiás Ferenc, Kiss Katica, Faragó Imre és Mészáros István lépnek föl, Az előadást Negele József káplán rendezi.

— Egy katonai hidroplán katasztrófája. Hyeretből jelentik: Katonai gyakorlat közben egy hidroplán kigyulladt és tisztjével, valamint három emberével a cavalalilei öbölbe zuhant.

— A szuboticai Katholikus Legényegylet Katalin bálja. A szuboticai Katholikus Legényegylet november hó huszonkettedikén este nyolc órakor zártkörü Katalin bált rendez.

— A szombat cimü szuboticai zsidó hetilap december 5-én ünnepi számot ad, amelyben foglalkozni fog a szuboticai zsidó hitközség százötvenéves jubileumával és ebből az alkalomból ismertetni fogja a szuboticai zsidó intézményeket. Az ünnepi számba a vajdasági zsidóság reprezentánsai fognak cikkeket irni.

— Okmányhamisitó csendőr. Noviszadról jelentik: Csokanica Zsiván volt vrsaci csendőrt még januárban elbocsájtották a szolgálatból. Ez alkalommal okmányaiba olyan minősitést irtak be, amely megtiltotta Csokanica ujrafelvételét. Csokanica az okmányt meghamisitotta és minősitésébe azt irta be, hogy a csendőrség kötelékébe ismét felvehető. A meghamisitott okmánnyal Noviszadra jött, ahol ujrafelvételért jelentkezett. Mikor azonban a parancsnokság az okmányt megvizsgálta, észrevették a hamisitást. Csokanicát letartóztatták. Átkisérték a noviszadi ügyészség fogházába.

Egészség és boldogság:

mama és gyermeke a tisztaság üditő érzetében, frisseségtől sugározva, ápolva és gondozva. Örömteli egészség nevetve mutatja a ragyogó foggyöngyöket.

A Kalodont fogkrém mindennapi használata a legbiztosabb módja, hogy fogaink épségét és szépségét megőrizzük.

Sarg-féle KALODONT világszerte fogalom

Dr. Hirth Ferenc ügyvéd irodáját Poštanska ul. 1. sz. alá (Posta és Vöröskör iskola közötti utca) helyezte át.

— A Szinházi Élet legujabb száma rendkivül gazdag tartalommal és illusztrációval jelent meg. Darabmellékletül Hevesi Sándor „Elzevir“ cimü vigjátékát adja, azonkivül novellák, riportok és érdekes szinházi cikkek gazdagitják a népszerü hetilapot, amely a Literaria árusitóinál kapható.

— Kérelem. A szuboticai zsidó Népkonyha vezetősége kéri a jószivü embereket, hogy természetbeni adományaikkal támogassák a nemes intézményt. A legkisebb adományt is hálásan fogadják.

A Ma Este legujabb száma változatos tartalommal jelent meg *Jack* London, *Szenteleky* Kornél, *Jób* Dániel és *Babits* Mihály vonulnak fel az irodalmi rovatban, mig a lap többi részét érdekes riportok és képek tarkitják.

A gyomorfájás, gyomornyomás, felfújás, kábultság és rossz emésztés a természetes »Ferenc József« keserüviz használata által gyorsan elmulik. Az orvosi világ a legnagyobb elismeréssel nyilatkozik a magyar *Ferenc József* vizről, mert hatása megbizható és rendkivül enyhe. Kapható gyógyszertárakban, drogériákban és füszerüzletekben.

Kraljevbregi pezsgő a vezető márka

Dr. Kengyelac Milivoj ügyvéd irodáját Vel.-Kikindáról Suboticára, Skotus Viator ulica 21. szám alá (a főposta közelében) helyezte át.

A Szuboticai Szeretet Nőegylet 1925 december 6-án, Mikulás napján a Bárány-szállodában tánccal egybekötött tea-délutánt rendez. Kezdete délután öt órakor

— **Budapest sötétségben.** Budapestről jelentik: Szerdán este hat órakor sötétedni, kezdtek a villanylámpák Budapesten, majd teljesen elaludtak és csak órák mulva tudták a villanytelepek központjában megállapitani az üzemzavar okát. Kiderült, hogy a Berzenczey-uccai telepen az egyik kazánba piszok került a Duna vizével és ez rövidzárlatot okozott. A világitás este tizenegyig egész Budapesten szünetelt. A szinházak és mozik kénytelenek voltak abbahagyni az előadást, a kávéházakban gyertyával világitottak és a nemzetgyülés ülését is fel kellett függeszteni, mig gyertyákat szereztek. A szerkesztőségekben és nyomdákban is megakadt a munka és már ugy volt, hogy a lapok nem jelenhetnek meg, amikor tizenegy óra tájban helyreállt az áramszolgáltatás és igy a munka mindenütt megindulhatott.

A szuboticai zsidó patronázs egyesület november 22-én, vasárnap délután ½4 órakor tartja gondozottjai téli felruházási ünnepélyét a »Gyermekotthon« helyiségében (Zrinjski trg 23.), amelyen érdeklődőket szivesen lát az egyesület vezetősége.

Dri Miladinovići ne mogu primati posete o svojoj slavi sv. Arhangelu Mihajlu. 9981

Lepedat és Jovanović suboticai cégnél vásárolt sorsjegyek közül a november 14-iki huzáson a következő számok nyertek:

14.000 dinárt nyert: 95885 117332
8.000 dinárt nyert: 57893
5.000 dinárt nyert: 28026 92069 149270
3.000 dinárt nyert: 28020 58867 67218 86192 132498 145332
1.000 dinárt nyert: 6734 102618
400 dinárt nyert: 10390 13117 13946 86 14323 91 17246 23006 96 27467 74 28037 48 75 30787 37429 39203 28 37 41763 44260 97 47422 53030 67 94 55601 56108 14 57981 67221 26 46 50 68806 71209 33 72450 87 73951 52 79914 61 86179 89439 75 92025 65 68 71 86 93123 95834 107143 66 112410 117366 119522 131908 132431 62 138808 145389 148051 149206

KÖNYVEK

Mikszáth Kálmán: A Noszthy fiu esete. Mikszáth Kálmán csodásan szép, finom szövésü regénye, a Noszthy fiu esete Tóth Marival most uj kiadásban jelent meg. A két kötetes mü kiallitása rendkivül csinos.

A Népszinház története. Most ünnepelték meg Budapesten a Népszinház jubileumát s erre az alkalomra jelent meg Verő György terjedelmes munkája „A Népszinház Budapest szini életében“ cimmel. Ragyogó sikerek, nagy müvészek, Blaháné, Tamássy, Pálmai Ilka, Hegyi Aranka, Kassai Vidor és sok más fényes név emléke elevenedik fel Verő könyvében. A pompás kiállitásu kötetet a Franklin-Társulat adta ki.

A Franklin-társulat három világhirü drámát is uj kiadásban jelentetett meg. *Gorkij: Az éjjeli menedékhely*, Bernstein *Bakkarat* és a *Tolvaj* cimü darabjai kerültek uj kiadásban a könyvpiacra. Végül egy filozófiai tanulmány fejezi be az ujabban megjelent kiadványok sorozatát. *Windelband: Praeludiumok* cimü munkája ez az érdekes tanulmány, amely szintén kapható már a vajdasági könyvpiacon.

Bonsels Indiáról. A népszerü német iró, *Waldemar Bonsels* legnépszerübb könyve az *Indiában* cimü regény, amely életeleven, plasztikus alakokkal, csodálatos pompáju szinekkel, mély és forró lirával ábrázolja az indiai életet és embereket, a maguk külön erkölcsével, exotikus érzés- és gondolatvilágával. Indiáról már nagyon sokat irtak, de kevesen olyan elragadón, mint Bonsels. Ez a ritkaszép könyv most magyarul is megjelent Sajó Aladár kitünő forditásában, a Franklin-Társulat *Külföldi Regényirók* cimü vállalatában.

Mamuzich A. könyvkereskedésben kaphatók a Franklin-Társulat legujabb kiadványai.

Az 500 dináros rejtély

A Bácsmegyei Napló szerdai példányai közt két olyan lappéldány volt, amelyben az első oldalon a lapfejben

a 309. szám helyett 500. szám

jelent meg.

Akinek bármelyik ilyen példány birtokába kerül és azt nyolc napon belül a kiadóhivatalnak beszolgáltatja,

500 dinár jutalmat

kap. A mai lappéldányok közt szintén van két olyan lap, ami eltér a többitől.

Aki a Bácsmegyei Naplóra előfizet, résztvesz a márciusi sorsolásban, amelyen ötven értékes tárgy és 50, 200, 4000, 10.000 és 30.000 dináros nyeremények kerülnek kisorsolásra.

KÖZGAZDASÁG

A jugoszláv-csehszlovák szerződés a szuboticai Lloyd előtt. A szuboticai kereskedők és gyárosok egyesülete és a felsőbácskai gyárosok egyesülete vasárnap délelőtt a szuboticai Lloyd helyiségében közös értekezletet tartanak. Az értekezlet tárgysorozatának legfontosabb pontja a jugoszláv-csehszlovák kereskedelmi szerződés alapelveinek letárgyalása. Az értekezlet főleg a malom, a vegyi ipar, a marha, sertés, baromfi, gyümölcs és tojás exportőrök, továbbá a vas- és fémipar, valamint a kalap- és böripar, az üveg és porcellán, gép- és szerszám importőröket érdeklő kérdéseket fog megvitatni.

Noviszad postatakarékpénztári fiókintézetet kap. Noviszadról jelentik: Mint ismeretes, mintegy két héttel ezelőtt a noviszadi gazdasági körök feliratban kérték a kormánytól a tervezett uj postatakarékpénztári fiókintézetnek Noviszadra való helyezését. A noviszadi kereskedelmi kamara ebben az ügyben most kapott választ a postatakarékpénztár beogradi központjától, amely közli a kamara vezetőségével, hogy Noviszad fogja megkapni az intézetet. A további tárgyalásokat egy bizottság hatáskörébe utalták, amely az épület kérdését, a szükséges szak- és kvalifikációs erők egybegyüjtését, valamint a tisztviselők számára szolgáló lakások épitésének ügyét fogja letárgyalni. A munkálatokhoz szükséges hitel kérdését a pénzügyminisztérium tárgyalja le, amely későbbi időpontban értesiteni fogja munkájáról a kereskedelmi kamarát.

Mozgósitás! A világversenyen első dijat nyert Emerson motoreke bemutató próbaszántása Somborban november 22-én délelőtt 10 órakor lesz megtartva az Amateure sportpálya mögött. Bácska kizárólagos képviselője Földváry Lajos Sombor.

Gyárosok panaszai a vasut ellen. Velikibecskerekről jelentik: A bánáti Gyáriparosok Szövetsége a szövetség beogradi központjához beadványt intézett, amelyben kéri a szövetséget, hogy a közlekedésügyi minisztériumnál eszközölje ki a vasuti teherforgalom tarifájának egységes számitását. A beadvány szerint az ugynevezett kivételes tarifa előirja, hogy a faszállitásnál a 29-ik dijtételt kell felszámitani, amit több állomás mégis a 28. dijtétellel számit. Ez a külömbség vagononként száz dinár külömbözetet jelent és a faáruk indokolatlan áremelését vonja maga után.

A bánáti kamara a külföldi vasuti forgalom megnyitásáért. Veliki-Becskerekről jelentik: A bánáti kereskedelmi és iparkamara szerdán táviratot küldött a közlekedésügyi és kereskedelemügyi miniszterekhez, amelyben kéri, hogy a Báziás—Vrsac—Temesvár és a Módos—Temesvár vasuti vonalat nyissák meg. A kamara hivatkozik arra, hogy ezekre a vonalakra vonatkozó konvenciót a román és jugoszláv kormányok már régebben aláirták és ugy ezeknek, mint a kikinda—szegedi vonalnak megnyitására fontos szüksége van a gazdasági forgalomnak és a kivitelnek.

SPORT

Beograd—Noviszad. Beograd válogatott csapata december elsején Noviszadon mérkőzik, Noviszad reprezentativ csapatával.

Csehszlovákiai csapat vendégszereplése Noviszadon. A Teplicer FC november 26-ikán Noviszadon vendégszerepel, ahol az OSKV—NAK kombinált csapatával fog mérkőzni.

Juda Makkabi—Radnicski. Vasárnap a novisadi Radnicski és a Juda Makkabi bajnoki mérkőzést rendeznek.

Az MTK Beogradban. Az MTK december 18 és 19-én Beogradban vendégszerepel, ahol első nap a BSK, második napon pedig a Jugoszlávia lesz az ellenfele.

TŐZSDE

A dinár külföldi árfolyamai

1925. november 18.

Budapest deviza 1262—1266, valuta 1256—1270.

Zürich deviza 9.20.

Bécs deviza 1255—1259, valuta 1249—1255.

Prága valuta 59.96—60.46, valuta 59.70—60.20.

London deviza 274.

Newyork deviza 177.25.

Trieszt deviza 44.20—44.30.

—

Zürich, nov. 18. *Zárlat:* **Beograd 9.20**, Páris 208.25, London 25.14, Newyork 518 ötnyolcad, Brüsszel 23.55, Milanó 20.70, Amsterdam 208.80, Berlin 123.50, Bécs 73.25, Szófia 3.75, Prága 15.375, Varsó 78, Budapest 72.70, Bukarest 2.40.

Beograd, nov. 18. *Zárlat:* Páris 226—225, London 273—275, Newyork 56.42, Milanó 227.70, Berlin 13.45, Bécs 795, Prága 16.740, Budapest 793.

Noviszadi terménytőzsde, nov. 18. Buza: 3 vagon bácskai 75 kilós 2%-os 235 dinár, 1 vagon bácskai üzansz 240 dinár. Tengeri: 2 vagon bánáti 150 dinár, 2 vagon bácskai uj 92.50 dinár, 12 és fél vagon bácskai III—IV. 100% kassza, csatornán 110 dinár, 5 vagon bácskai III—IV. Tiszán 130 dinár, 2 vagon bácskai száritott 140 dinár, 5 vagon szerémi II. 117.50 dinár, 8 vagon szerémi száritott XI. 142.50 dinár, 2 vagon száritott bánáti paritás Jeszenica 142.50 dinár. Árpa: 1 vagon 65 kilós szerémi 165 dinár. Liszt: 3 vagon bácskai 0-ás GG. paritás Kelebia, vámolva 425 dinár, két vagon bácskai 0-ás kombinált 395 dinár, 2 vagon 5-ös számu 300 dinár. Irányzat: változatlan.

Szentai gabonaárak, nov. 18. Buza 235 dinár. Árpa 130 dinár, sörárpa 150 dinár. Morzsolt tengeri prompt szállitásra 80 dinár. Zab 130 dinár. Bab 130 dinár. Rozs 150 dinár. Liszt 0-ás GG. 450 dinár, 0-ás G. 440 dinár, 2-es 380 dinár, 5-ös 320 dinár, hetes 215 dinár, 8-as takarmányliszt 140 dinár. Korpa 120 dinár. Irányzat tartott.

Csikágói gabonatőzsde, nov. 17. Buza prompt 2. min. 161.75, prompt 3. min. 160.75, decemberre 157.75, májusra 153.75, juliusra 134.5. Tengeri decemberre 76.375, májusra 80.625, juliusra 81.5. Zab decemberre 38.875, májusra 43.25, juliusra 43.875. Rozs decemberre 84.875, májusra 91.

Vizállás

Noviszadról jelentik: A noviszadi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek mai állása a következő: *Duna:* Bezdán 322 (+14), Bogojevó 454 (+28), Vukovár 366 (+26), Palánka 362 (+30), Noviszad 366 (24), Zemun 445 (+15), Pancsevó 414 (+13), Szmederevó 468 (+13), Orsova 382 (+28). *Dráva:* Maribor 185 (—20), Zákány 198 (—36), Oszijek 348 (+24). *Száva:* Zagreb 252 (—42), Sziszak 840 (+27), Jaszenovác 831 (—), Bród 760 (32), Samac 626 (+26), Mitrovica 622 (+2), Beograd 374 (+10). *Tisza:* Szenta 484 (+10), Titel 421 (+17). *Kupa:* Karlovác 584 (+170). *Vrbas:* Banja Luka 260 (—75). *Boszna:* Doboj 182 (—88). *Morava:* Csuprija 97 (—7).

ÉRTESITÉS

Értesitem a n. é. közönséget, hogy

FÉRFISZABÓ ÜZLETEMET

Zrinjski trg 9. szám alá helyeztem át

A n. é. közönség szives pártfogását kérem

MIRNICS BÉLA
férfiszabó

RADIO RADIO
ŠVEDSKI RADIO SALON
Zagreb, Bošković u. 46

A világhirü svéd aktiebolaget
BALTIC
gyár lerakata 9851
Képviselőket keres minden nagyobb községben

Nöi- és gyermekfehérnemüt a legjutányosabb áron a »Dama« fehérnemüszalon késziti Tolstojeva (Ódor-u.) 21.

HÁZHELYEK
ELADÓK. — Érdeklődni lehet dr. Matijević közjegyzőnél. 9599

Minden arctisztátalanságot
tehát szeplőt, kiütést, mitesszert, vérfoltot stb. szavatoltan eltávolitja a párisi emulzió
Visagine Adelina Patti
az egyetlen tökéletes és ártalmatlan arcápoló, amely az arcnak hosszu időre fiatalos és friss külsőt biztosit. Naponta számos köszönőlevél. Kapható minden gyógyszertárban, illatszertárban és drogériában. Üvegje 30 dinár. Jugoszláviai főlerakat: Zagreb, Gajeva ul. 8. 9565

9857
Legjobb az idén
az uj Moravetz Album
Kapható minden jobb könyvkereskedésben.

ÉHGYOMORRA
SCHMIDTHAUER
Igmándi
KESERÜVIZE
biztositja a jó étvágyat, kellemes közérzést és munkakedvet.

NYILTTÉR.

Köszönetnyilvánitás

Mindazoknak, kik felejthetetlen férjem, illetve apánk, néhai Kirinits József halála alkalmából részvétüket nyilvánitották, ezuton mondunk hálás köszönetet.

Özv. Kirinits Józsefné
és családja

9978

Árverési hirdetmény

Alulirott, mint vagyonbukott Grünwald Sándor volt adai lakos csődtömeggondnoka közhirré teszi, hogy a leltározott rőfös-áruk árverésen való eladása folyó hó 20-án kezdődik délelőtt 9 órakor vagyonbukott üzlethelyiségében. Árverés alá kerülnek *különböző rőfös* áruk és pedig; női szövetek, kendők, flanelok, ágyteritők, gyapjukendők, kanavászok, bársony áruk, parhet, zefir, vásznak, krepvásznak, batiszt és hasonnemü áruk. Az áruk becsértéke, 89.244 din. Az árverésen mindenki részt vehet, az áruk a legtöbbet igérőnek fognak eladatni. A leltár megtekinthető minden kedden és pénteken délelőtt 11 és 12 óra között.

Dr. Holló Oszkár
mint a vb. Grünwald Sándor
csődtömeggondnoka

9916

Hirdetmény

Sijačić Jován és neje Kammermayer Etelka subotica lakósok elleni kényszeregyezségi ügyében alulirottak, mint a hitelezők megbizottai 1925. november hó 26-án d. u. 2 órakor, a Szegedi uton levő volt Sijačić (most Paljić) féle fatelepen és folytatólag a Mucsi-telep 40. sz. alatti házban árverés utján eladjuk a következő ingókat u. m. spediteurkocsik, vaskocsi, szánkó, elektromos fürészgép, tizedes mérleg, cseréptetők, szekrények, iróasztal, ágy, szőnyegek, mosdó, órák és egyéb ingókat.

A tárgyak pontos jegyzéke s az árverési feltételek alulirottak irodájában tekinthetők meg.

Subotica, 1925. november 18.

Dr. Székely Áron
Dr. Pataki Antal

10000

Értesitem a helybeli és vidéki nagyrabecsült megrendelőimet, hogy üzletemet

Zrinjski trg 2.

a zsidó templom mellé helyeztem át.

9561 ***Róka ortopäd és müçipész***

CSAK RÖVID IDEIG!

GERŐ-féle csődtömeg kiárusitás

Cara Dušana ulica 2 (Kaszinó épület)

A még raktáron lévő árukat, még az eddiginél is olcsóbban árusitjuk, ki u. m.

Gyermek patent harisnya	Din.	8—14-ig
Finom női keztyü	Din.	12—20-ig
Gyermek triko himzett	Din.	10—15-ig
Gyermek flor zokni	Din.	8—15-ig

azonkivül még különféle áruk kiárusitása potom árért

Csak rövid ideig! 9970 **Berendezés eladó.**

„NADA“ Kiházasitó Egyesület f. hó 22-én d. u. 3 órakor tartja alakuló közgyülését a Lifka mozi udvarában levő kioszkban.

9201

Uj modern temetkezési vállalat

Müvészi kivitelü fa- és érckoporsók, állandóan raktáron. — Legolcsóbb árak. — A n. é. közönség szives pártfogását kéri **ARADSZKI RADÓ** és **FEKETE DÉNES** Pašićeva ulica 12.

9901

Értesitem a n. é. közönséget, hogy

géplakatos mühelyemet

saját házamba, Save Tekelije ulica 21. sz. alá helyeztem át.

Szives pártfogást kér,

Wachtler Mihály, lakatos

A javasasszony

Irta: Marguerite Comert

— Végre itt van, — kiáltott fel de Belloise bárónő és odaviharzott hazatérő leánya elé. — Tudtam én, hogy megtartja a szavát.

A leány felé csak ugy röpködtek a kérdések:

— Miért jössz ilyen későn?

— Hol voltál?

— Kivel udvaroltattál magadnak?

Odette üdvözletet intett a társaságnak kesztyüs kis kezével *és finomkodó hamiskás mosolyával*, aztán leült és nyugodtan felelte:

— Mingyárt megtudtok mindent. Finom kis mesélni valóm van!

Nem is lepődtek meg. Odette gondoskodott mindig bőven a szalón pletykáiról. Megbecsülték szemfülességét, gonoszkodó nyelvét, lelkesen ünnepelték minden nyilatkozatát, amelyekben finoman tudta elhiteni a rágalmazás borsszemeit.

— Csupa fül vagyunk, kedvesem, — mondta a bárónő. — De előbb mit parancsolsz... teát... portóit?

— Egy kis portóit kérek... Össze kell szednem magamat. Háromnegyed órát késtem. Képzeljétek csak: detektiv voltam.

— Ugyan, ugyan, Odette, — tiltakozott a bárónő képmutatón.

— De igen, kedveseim, nyomon követtem valakit... egy hölgyet, akit jól ismerek... De minek törjék a fejüket! Megmondom: Madeleine volt, a vigasztalhatatlan Madeleine!

— Ó, — sopánkodott a szomszédja, — ó, ez a szegény Bérengèrené.

A szegény Bérengèrené nem volt más, mint Madeleine anyja, akit igazán sajnálni kellett, hogy olyan lánya van, aki vigasztalódik, még pedig ki tudja, miképpen. Odette nekikészült, hogy elmondja. Kiitta a borát és hozzáfogott:

— Hát elmondom, hogyan lepleztem le a kis hamist. Az elején kezdem. Éppen hazafelé jöttem, mikor egyszerre csak tiz méternyire magam előtt észrevettem Madeleinet... Csatlakozni akartam hozzá, de bizony nem sikerült; ugy ment, mint a szélvész! Hát erre aztán kiváncsi lettem, vajjon hová siet olyan nagyon... ezen a gyönyörü májusi délutánon, ebben a tavaszi napsütésben, amely oly fájdalmas lehet azoknak, akik szenvednek. Nos hát Madeleine... Loulához ment.

— A hirhedt Loulához?

— Igenis, az ihletve látó javasasszonyhoz. Ki ne ismerné Loulát? Vak néger vénasszony, aki különös módon vet kártyát s hihetetlen, mi mindent lát csukott szemeivel. Valóságos boszorkány! Szivügyekben páratlan, sohasem téved. De ki gondolta volna, hogy Madeleine-nek ilyesmiken jár az esze? Hát nyomozni kezdtem. A házmesternéből egy szót sem tudtam kivenni, a cselédleányt azonban egy kis borravaló szóra birta. Tehát Madeleine minden szerdán bizonyos *órában megjelenik* Loulánál.

— Nahát ez a Madeleine! Ez a tettetett örök gyász! — fortyant fel a bárónő. — A mult héten is meglátogattam... Vigasztalhatatlan volt ... Mintha már semmi sem érdekelné a világon!

— *Mire való ez a komédiázás*, hiszen senki sem veszi számon tőle, — sápitozott az a hölgy, aki az imént Beregèrené sorsán sopánkodott.

... Eközben a folyó tulsó partján, kitömött állatokkal zsufolt szobájában ott ült Loula az asztalnál, amelyen *szét volt teregetve* a kártya s violaszinkörmös hosszu ujjaival tapogatta Madeleine sápadt kezét. Fényes nappal volt még, de három gyertyaszál pislákolt, hogy világosságot adjon a látó vaknak... És beszélt, egyhanguan, siránkozón... Fekete keze testvériesen összefonódik a kártya felett a fehér kézzel... idézi a multat, a ragyogást, a szerelmet, egészen addig a napig, amikor egy halottas este mindent-mindent a megsemmisülés örvényébe taszitott.

— Olyan szép volt ez a szerelem... Te voltál az egyetlene... Ő volt az egyetlened... Mikor meghalt, te is meg akartál halni, de a halál nem váltott magához, mert még nem érkezett el a te időd. És most tétován jársz-kelsz, nem tudod az utadat. De azért a lépéseid nem esnek hiába... Tévelygő lábaid oda mennek, ahová menniök kell... Minden lépés, minden pillanat közelebb visz hozzá, akinek az egyetlen voltál, aki csak terád vár, mint ahogy te várod őt. Csak épp, hogy ő nem türelmetlen, mert tudja jöttödet és ismeri lépéseid számát. Megszámlálhatatlan csillagon fog még kivirágozni a szived, földi lépteidnek száma ellenben nagyon csekély. Ne hidd, hogy az óra megáll fájdalmaid felett, amely pedig szeretné megállitani a világot. Immár az est fáradsága áll lábaidba s oldaladba s az, aki előtted nyugodott el, minden nap nyugtán közelebb érez magához. Te voltál egyetlene, ő volt egyetlened az egész **világon.**

Vége volt. Loula összesöpörte a kártyákat, elfujta a füstölgő gyertyákat és biztos kézzel odatette a fiókos szekrényre, egy csomó vörös zsebkendő alá a tekintélyes bankjegyet, amelyet kapott.

És ekkor Madeleine sajnálkozva távozott a vak és fekete vénasszonytól, az egyetlen emberi lénytől, aki olvasott a szivében, egyetlen barátnőjétől, aki épp oly zárkózott, mint az ő bánata s akiből olyan szavak áradnak felé, amilyenekre szomjazik, mikor belefáradt a sirásba s a visszhangtalan álmodozásba...

SZÜCS, SZŐRME-ÁRUHÁZ

NETTEL és FARKAS

Kr. Petra 27. NOVISAD Telefon 187.

Központ: WIEN

a legnagyobb választék kész női- és férfi szőrmekabát, valamint nyers szőrmeáruban, a legolcsóbbtól a legfinomabbig.

NAGYBAN KICSINYBEN

9432

Önkéntes árverési hirdetmény

A novakanjižai főuccán, a piactérrel szemben levő **Központi szálloda és vendéglő 1925. évi november hó 22-én d. e. 10 órakor** a helyszinen nyilvános és önkéntes árverésen örökáron eladatik.

Közelebbi feltételek megtudhatók ugyanott **Ehrenfeld** tulajdonosnál.

9899

Petar Jajić kr. sudski izvršitelj u B.-Topoli

Izvrš. br. 455—1925.

Dražbena objava

Potpisani sudski izvršitelj na osnovu §-a 102. zak. čl. LX. od 1881. objavljuje, da će se one pokretnine, koje su usled odluke broj 1429—1925. b.-topolskog kr. sreskog suda u korist ovrhovoditelja Fabrike Šećera N.-Vrbas zastupan po advokatu Dr. Josip Sekelj Kula protiv ovršenika, Stevana Sokola radi namirenja 4946 Din. glavnice i spp. popisane i na 2500 Din. procenjene, poimence konj i kola na temelju odluke broj Gn. 2474—1925. b.-topolskog kr. sreskog suda na javnoj dražbi prodati.

Dražba će se održati dne 20. novembra 1925 pre podne 10 sati u Čantaviru.

Kupac je dužan odmah isplatiti cenu i preuzeti kupljenu stvar po § u 107. i 108. zak. čl. LX od. 1881.

U B.-Topoli dne 7. novembra 1925. god.

Petar Jajić
kr. sudski izvršitelj.

10002

Eladó Tornyoson Csantavir közelében

12 lánc kitünő szántóföld

tanyával együtt, szabadkézből, kedvező fizetési feltételek mellett. — Bővebbet:

Dr. Ferenci ügyvédnél, Sentán 9983

Bekevert, tiszta disznózsirt,

sózott és füstölt szalonnát,

füstölthust állandóan vásárol

Lederer Leó cég, Sombor

6979

Értesités

A n. é. közönségnek ezuton adom szives tudomására, hogy férfi szabó üzletemet Sokolska ulica 1. szám alól **Vilsonova ulica 20. szám alá** a Főpósta és Vörösökör iskolával szemben (Lepedát-ház) áthelyeztem és annak vezetését **Csaba** fiamnak, aki tőlem elsajátitott tudását Londonban szerzett tapasztalataival gazdagitva, az üzletet a régi cég alatt vezeti tovább.

Kérem nagyrabecsült rendelőimet, hogy velem szemben tanusitott pártfogásukat Csaba fiamnál is fenntartani sziveskedjenek. Tisztelettel

9961 **Nánay Mihály**

WEISZ JENŐ

KEFEGYÁRA SUBOTICA TELEFON 188

Ajánlja kitünő minőségü versenyenkivüli kefe-, ecset-, seprő-, malomkefe- gyártmányait!

5790

MEGJELENTEK A

Minerva Naptárak

1926-ra

Vajdasági Magyar Naptár
Jézus Szent Szive Naptár
Gazdák Naptára
Petőfi Naptár
Kis Naptár

Minden naptárban kalendárium, római katholikus protestáns és görögkeleti ünnepek, izraelita nap, tár, az ünnepnapok vörösbetüvel való feltüntetése-katholikus, protestáns és pravoszláv vasárnapi zsoltárok feltüntetése, a nap kelte és nyugta, a hold kelte és nyugta, a hold járása, megbizható időjóslás, verses százesztendős jövendőmondó, az 1926. év csillagászati és kortani jellemzése, az ünnepek dátuma, az állami ünnepek, iskolai szünetek, a nap és holdfogyatkozás, a bolygók és az uralkodó bolygó járásának magyarázata, a névnapok betüsoros jegyzéke, pontos vásári jegyzék. A naptárak szines, mélynyomásu, müvészi kemény fedőlappal vannak ellátva.

Naptáraink szétküldése csak viszonteladók részére már megkezdődött s a rendeléseket a beérkezés sorrendjében expediáljuk.

SIESSEN MEGRENDELÉST TENNI!

MINERVA NYOMDA R. T.
SUBOTICA

Kalapszalón
Pašićeva ul. 5.
I. emelet

„LA MODE“

olcsó és izléses modellkalapok

legujabb divat szerint
150 dinártól kezdve kaphatók.

9680

WEITZENFELD és TÁRSA

Alapitva: 1902. **Subotica** Tel. 190 és 192

Táviratcim: Kenderipar.
Detailüzlet: Városi bérpalota.
Engross és irodák: Wilsonova ulica 7.

Kender-, len-, jutaáruk, pokrócok, szőnyegek, kárpitoscikkek, butorszövetek

kiárusitása

gyári áron

Uj cserépkályhák
1600 Din.-tól beállitással
kaphatók
Átalakitásokat jutányos árban elvállal
Takács Mihály
cserépkályhás
Agina ulica 2. szám
(Városi zenede mögött)
9347

RÉVAI ADOLF
SUBOTICA
üzletét
Sokolska ul. 2 alá
(volt Gombkötő-utca)
Kunetz-házba helyezte át.
Ajánl: *Elsőrendü* **meszet**, és **cementet**, legjobb minőségü száraz porment es **rolo ta faszenet** és elismert I-a pécs—szabolcsi két zer mosott **kovácsszenet**
Telefon 551.
9729

Uj női fodrász reklámárai:

Ondolálás	Din. 10.—
Fejmosás	Din. 10.—
Manikürözés	Din. 8.—
Hajvágás	Din. 8.—
Hajfestés	Din. 80-140

Samojlo Krnajac
Paja Kujundžića ul. 3.
9561

Egy liter bor
10 dinár
Ha olcsón és jól AKAR ÉTKEZNI abonálja magát
Franjo Fillinger-nél
Zrinjski trg 9.
(István u. sarok.)
9680

Utlevelek láttamozása
bármely konzulátusnál 50 dinárért. Fizetés utánvéttel. Az utlevelek ajánlva küldendők.
„ATLAS“
kereskedelmi ügynökség
Beograd, Postafiók 346. szám.
9757

I-a bükkhasáb
36 din.
I-a apritott tüzifa
38 din.
100 kg-onként
Vujkovics J. és Társa
fatelepén. TELEFON 669. Jukicova ulica 41
Szerezze be szükségletét mig a készlet tart 9501

Keresek megvételre használt és uj
ászokhordókat
ECKSTEIN SIMON
bor és pálinkanagykereskedés
NOVISAD 9886

Az elegáns hölgyek csak

Tissus A·G·B

anyagot viselnek és kérnek. Az a cég, amely sulyt helyez jó hirnevére, okvetlenül kell, hogy raktáron tartsa.

Eladás csak nagyban!

ZAGREB, JELAČIĆEV TRG 20/III. — TELEFON 6—99.

Figyelem! **UJ ÜZLET!** **Okkázióárak!**

Subotican, Alekszandrova ulica 9 szám alatt

a huszonötéve fennálló **EISLER IZSÓ** konfekció áruház fióküzletet nyit, ahol **női-, bakfis és gyermekfelöltők, férfi-, fiu- és gyermek-készruhák,** női felöltő ujdonságok, esőköpenyek, prémbélés gazdászkabát, férfi- és fiugyermeköltönyök legmodernebb kivitelben, legolcsóbb áron kaphatók.

JUBILEUM! **JUBILEUMI AJÁNDÉK!**

Üzletem negyedszázados fennállása alkalmából minden t. vásárló, aki 1500 dinárért vásárol, értékes jubiláris ajándékot kap.

EISLER IZSÓ SUBOTICA

Főüzlet Barátok temploma mellett. Fióküzlet Alekszandrova ul. 9.

9634

Használja ki az alkalmat, mert csak rövid ideig árusitunk,

cseh férfiszövetek 140 cm széles	60	dinártól
vásznak	10	„
duplaszéles lepedővásznat	25	„
asztalnemüeket garnituránként	100	„
zsebkendőket tucatonként	24	„

Azonkivül
damasztok
törülközők
gradlik és
divatcikkek

Koch Árpád nagykereskedésében

Subotica, Főpóstával szemben

---

4 EZER DINÁR EGY HÁLÓSZOBA

mely áll 2 szekrény, 2 ágy, 2 éjjeli szekrény és 1 toilettből massiv keményfából a legjobb kidolgozásban, finom valódi réz butorvasalással, csiszolt tükörrel és üvegekkel.

KRAUSZ EDE butorkereskedés, **NOVISAD, Kr. Aleksandra 20.**

9750

KORZÓ MOZI

Szerda-vasárnap, 5 napig

Különleges filmattrakció!

A vészhajó

Emberek és elemek harca 7 csodálatos felvonásban.

Főszereplő Anna Q. Nilson

LIFKA MOZI

Csütörtöktől — vasárnapig

Premiere! Szinházi előadások! A Hudozsesztveni Theater Subotican közismert művészeinek fel éptével

SÖTÉTSÉG HATALMA

Irta: Tolstoj Leó gróf.

Petar muzsik . Sarov
Nikita sz lga . Virubov
Anisnja . . . M. Germanova

Ezenkivül MAX LIND R egyik sikerült bohózata 2 felvonásban.

FIGYELEM! Előadások hétkö nap 4, 6, fél 9 órakor, vasárnap 3, 5, 7, 9 órakor. — Hétfőtől kezdve egész hélen TIZPARANCSOLAT a Lifkában. Mindkét rész egyszerre. Az összes jegyek számozva. Elővétel péntektől kezdve.

HÁZASSÁG

Házasságokat előkelő, egyszerü, vagyonos körökben diszkréten közvetiti *Faragó Jenő* irodája. Budapest, Népszinházutca tizenhat. Cégielzéstelen levelezés. Fölvilágositás diitalan. — Személyes megbizatás esetén előleges költség nincs! 9370

A n. é. közönség szives tudomására hozzuk, hogy **Subotican, Zrinjski trg 19.** szám alatt 9900 **perzsaszőnyeg, kézimunka és fehérnemü üzletet nyitottunk.** Elvállalunk perzsaszőnyegek készitését és szakszerü javitását, — menyasszonyi kelengyék varrását és himzését, párnák és lámpák montirozását és festését a legmodernebb kivitelben, a legszolidabb árak mellett Szives támogatást kérnek **Thurzó Nővérek**

FOGLALKOZÁS

Sapkamunkára varrólányokat felvesz Facsar sapkaipar Subotica, Cara Dušana ul. 4. 9973

Keresünk villamos szerelőket, akik a magas és alacsony feszültség szerelésében jártasak. Fizetési igényeket »Villamossági Vállalat« Bačka-Topola, küldendők. 9969

1 drb. 3000 kg.
szekérmérleg
1 drb 1500 kg.
sertésmérleg
gazdaságok részére rendkivül kedvező árban azonnal
szállitható
J. Sebestyén
mérleggyár Subotica 3906

Nős fiatalember szerb, német, magyar nyelvismerettel, eddig gyapju kötöttáru utazó, keres azonnali belépésre fix fizetéssel megfelelő állást nagyobb vállalatnál. Ajánlatokat Antuna Berst Sombor Jevrejska ul. 7. cimre kér. 9974

Bürobeamter 26 Jahre alt, der deutschen, slovenischen und serbo-kroatischen Sprache in Wort u. Schrift folkommen kundig, sehr anpassungsfähig, sucht Stelle. Adresse: F. Ošlag, Maribor, Cvetlična ulica 25. III. St. 9671

Disznóvágást, husfüstölést elvállal Horváth Imre hentes. VI., Madjarska ul. 19. 9858

Idősebb szerszámlakatost, ki staneni munkán dolgozott, felvesz Bory gépmühely Subotica. Stosova ul. 7. 9911

Vas- és fémöntvényeket
gyárt, nikkelez és galvanizál:
KRAUSZ
VELIKI-BECSKEREK,
a törvényszéki palota mellett.
TELEFON 329 760

Keresünk azonnali belépésre perfekt gyors és gépiró, német levelező tisztviselőt, esetleg tisztviselőnőt. Ajánlatokat a fizetési igény megjelölésével »Nagyobb vidéki gabonacég« jeligére a kiadóhivatalba kérünk. 9930

Speciális üzlet nagy jövedelemmel, 150000 dinár tőkével, bármely községben is életképes, konkurencia nélküli, átadó. Érdeklődök cimüket tudassák „SPECIÁLIS" jeligére a kiadóba. 9936

Éjjeli mulatóba zongoramester kerestetik. Cim a kiadóban. 9944

Munkáslányok azonnalra felvétetnek. Mintusipar, Miška Prčića ul. 2. 9964

Cca 200 négyzetméter
Prima tölgyfa-parketta olcsón
részben vagy egészben szabad kézből privatim, készpénzért átadó. Egyszintén lakásom parkettázására parkettást keresek. **Singer Pál ház ulajdonos Novisad — Cara Dušana ul. 15.** 9775

VÉTEL-ELADÁS

Lakóház 6 szobával és megfelelő helyiségekkel (Joo-féle ház) Trumbićeva ulica és Ciril i Metod trg sarkán, ahol három bolthelyiség és egy nagy pince van, eladó. — Bővebbet Preradovićeva ul. 18. Telefon 12. 9983

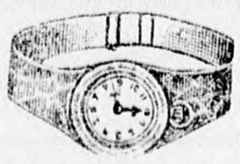

ÓRÁK, ÉKSZEREK,
valamint javitások legolcsóbban
FIEDORNÁL, Jelašićeva ul. 11.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetüs és cimszó kétszeresen számit. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak felbélyegzett jeligés leveleket továbbitunk. Kérdezősködésekhez válaszbélyeg mellékelendő.

Somborban helyszüke miatt eladó: egy la keresztheuros rövid zongora, egy Wertheim-kassza, 1 billiárd-asztal és különféle más tárgyak. Mirna ul. 4. 9991

8 HP MÁV dob golyós cséplőszekrény kijavitva, teljes felszereléssel más vállalat miatt sürgősen eladó. Dukai Lukács, St.-Kanjiža. 9809

MICHLER és GLAS
uri- és divatszabók
Subotica, Skotus Viator 5.
Ajánlják a legujabb őszi és
téli angol szövet
uj ujdonságaikat, amelyek nagy választékban állnak
raktáron. 9400

Irógép jó állapotban levő, Continental 3250 dinárért eladó. Potasmann. Telefon 386. 9934

Elköltözés miatt egy alig használt hálószoba matraccal eladó. Dulićeva ul. 12, Margit-malom melletti utca. 9945

Kitünő állapotban levő zongora sürgősen és olcsón eladó. Cim a kiadóhivatalban. 9251

Ingyen egy divatos sapka minden vásárlónak, ki ruhaszükségletét Földes Samu ruhaüzletében szerzi be. Jelenleg a Jugoslavenska Banka épületében, a főtéren. Az összes raktáron levő árukat: bőrkabátokat (Din. 975), szőrmegalléros és béléses télikabátokat, elegáns raglánokat (Din. 750), gyermekkabátokat, divatos nőikabátokat (Din. 700) és leányköpenyeket *20% árengedmény mellet* árusitom ki, üzletáthelyezés miatt. Hivatkozzon az ujsághirdetésre. 5984

Hengerfurásokat
vállal bárhol helyszinen a legmodernebb és legprecizebb hengerfurógépekkel
Krausz Gyula
vas- és fémöntödéje V.-Bečkerek Gundulićeva ul. 7. Telefon 329. 3778

Fényképészeti müterem teljes berendezéssel, a város legforgalmasabb helyén betegség miatt eladó. Hecsko Mór, Vel.-Kikinda. 9891

FIFI KÖLNI VIZ
Készíti PINTÉR gyógytár

„DAMA"
FEHÉRNEMUSZALÓN

Felhivjuk a hölgyek figyelmét a nálunk készült fehérnemükre.

Készitünk saját, vagy hozott anyagból: intézeti és menyasszonyi kelengyéket, garniturákat stb. a legszebb és legizlésesebb kézimmunkával; azsur, tüazsur, filétirré és himzésekkel.

Tolstojeva (Ódor) ul. 21. sz. alatt

A kiházasitó egyesületek tagjai
10 százalékkal olcsóbban vásárolhatnak mint bárhol és ingyen esküvői fényképet kapnak
ÁDÁM ÉKSZERÉSZNÉL SUBOTICA
Rudić ulica 6. — Sugár füszeres-ház.
0339

Heumann Mór Karadordev trg 12.
könyv-, zenemü-, irószer és papirkereskedését
volt **„Národ" kávéház Kunetz-féle házba helyezte át.**

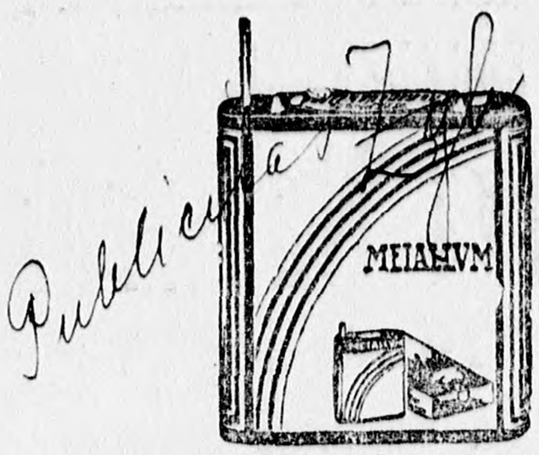

METALLUM
elemek zseblámpákba

Moziberendezés legjobb állapotban olcsón eladó. Bővebbet: Teltsch Gáspárnál, Somborban. 9823

FRISS KAVIAR
PRÁGAI SONKA
EMMENTHALER
ROQUEFORT
Sugár Manónál
kapható Subotica 7590

Ui zongorák pianinok, csakis elsőrendü világmárkák, a leghosszabb lejáratu részletfizetésre kaphatók 10 éves jótállás mellett. Legnagyobb választék az országban. Kaphatók Kain Lajos hangszerkereskedőnél Subotica Városháza. 2942

Supr.
FARKAS ANDRÁS
KÁRPITOS - DISZITŐ tapétázási vállalat
SUBOTICA
Cara Dušana ulica 5. szám
Vas Ádám mellett
Tanonc felvétetik. 8204

Kiss F. adásvétel és zálogintézet. Szabad kézből árverezést tart 1925. év november 20-án délelőtt 9 órakor. Eladásra kerülnek: szövetek, cipők, varrógép, irógép, vászon kézimunkák. Butorok, illatszerek, kávépótlék és utazóbundák, ezeken kivül még más tárgyak is. Trumbićeva (Petőfi) ul. 9. (Csirkepiac.) Kapualatt.

Eladó 30 HP Hofherr gyári magánjáró motor, 6-os Umráth 7 légkörös lokomobil, külön cséplők. Vadócz Karolynál B.-Topola. 9688

Graham kenyér
naponta friss
karlsbadi kétszersült
kapható 8216
MAYER ALFRED
villanyerőre berendezett üzemében
Subotica, Kakas iskola mellet

Ford-autó kilométer jelzővel, teljes fölszereléssel, keveset használt, jutányos áron eladó. Erdélyi Imre, Mol, Bačka. 9890

Jóforgalmu éjjeli üzlet kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Kiss István Nova-Kanjiža. 9927

KÜLÖNFÉLE

Nagy raktárhelyiség villanyvilágitással mühelyrek is kiadó. Pukel, Bajski put 9. 9917

45 év óta fennálló füszerüzlet Bajmokon lakással együtt kiadó. Özv. Pfeiffer Pálné, Bajmok. 9986

Üzlethelyiség lakással kiadó, azonnal átvehető, különösen kocsmának vagy kifőzdének alkalmas. Cim a kiadóban. 9971

Szuboticai Centralna Banka zálogosztálya Aleksandrova ulica 4. Állandóan folyósit kölcsönöket ékszerekre és mindenféle árukra. 8920

FIFI KÖLNI VIZ
Készíti PINTÉR gyógytár

Patkánin patkányirtószer doboza 15 dinár, kapható minden gyógyszertárban és drogériában, továbbá a Torontáli Agrárbanknál Veliki-Bečkereken. 9313

Raktárhelyiség padlós és száraz, vasajtókkal, nagy befogadó-térrel 1926 év február 1-től kiadó. Érdeklődni lehet a Zrinjski trg 24-ik számu házban a háztulajdonosnál. 9821

Nyilas és Csajkás
órás, ékszerész és vésnök
Subotica, 3851
Strossmajerova ul. 7. Huspiac
Aranyat, ezüstöt és drágaköveket veszünk és eladunk.

Olcsó és jó *naplan* csakis Németh Margit üzletében, Subotica, Pašićeva ul. 8. kapható. Megrendelésre készitek pehelyből, gyapjuból és vattából, ugy ujat mint régit. Németh trafik, Jény-piac. 6710

Gummibélyegzőt bármilyen nyelven készit Molnár József Subotica, Frankopanska ulica 25. Megrendeléseket a Bácsmegyei Napló kiadóhivatala is elfogad.

Kis F. adásvétel és zálogintézete. 1925 november 1-től a Trumbićeva ul. 11. (csirkepiac) költözködik át. Olcsón eladó: cipők, ruhák, kabátok, szövetek, nőiingek, vászonkézimunkák, kávépótlék, különféle illatszerek, sülyesztővarrógép, cirilbetüs irógép, butorok, utazóbundák stb. I. krug, Bogovićeva ul. 12 (Kinizsi) 8474

Kedd, csütörtök, szombat és vasárnap d. u. 4 órától 7 óráig zenedélután és tánc a STEINER cukrászdájában TELEFON 206. SZÁM.

A szerkesztésért felelős dr. FENYVES FERENC Subotica. Nyomatott a kiadótulajdonos Minerva r.-t.-nál. Felelős kiadó: FENYVES LAJOS Subotica.